

Πέτρος Ξενταρόπουλος

Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π.

www.argolikivivliothiki.gr

Η Αρχιτεκτονική της Κατοικίας στο Άργος το 19^ο αιώνα



Έκδοση Πνευματικού Κέντρου Δήμου Άργους

Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας & Πολιτισμού – 19 Δεκεμβρίου 2014

2006

ΑΡΓΟΛΙΚΗ ΑΡΧΕΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ARGOLIKOS ARCHIVAL LIBRARY HISTORY AND CULTURE

www.argolikivivliothiki.gr

Πέτρος Ξηνταρόπουλος
Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Η Αρχιτεκτονική της Κατοικίας στο Άργος το 19^ο αιώνα



Έκδοση Πνευματικού Κέντρου Δήμου Άργους



ΕΚΔΟΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ

**ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ**

Φωτογραφίες - Κείμενα:	Πέτρος Ξηνταρόπουλος
Δημιουργικό - Σχεδιασμός:	Κωνσταντίνος Σταμάτης
Επιμέλεια Κειμένων:	Άγγελος Ρούβας
Διόρθωση Κειμένων:	Αγγελική Γραμματικού
Συνεργάτης Φωτογράφος:	Θάνος Κωνσταντινίδης
Εκτύπωση:	ΕΜ ΕΣ ΠΡΕΣΣ Α.Ε.

Αφιερώνεται
στη μνήμη του Πατέρα μου





πρόλογος

Κυρίες και κύριοι,

Μ' αυτήν τη σημαντική έκδοση, μια ακόμη επιστημονική μελέτη προστίθεται στη βιβλιογραφία για το Άργος.

«**Η Αρχιτεκτονική της Κατοικίας στο Άργος το 19ο αιώνα**» του αρχιτέκτονα – μηχανικού Πέτρου Ξηνταρόπουλου, καλύπτει μέρος ενός τεράστιου κενού που υπάρχει σε καταγραφές για την πόλη μας.

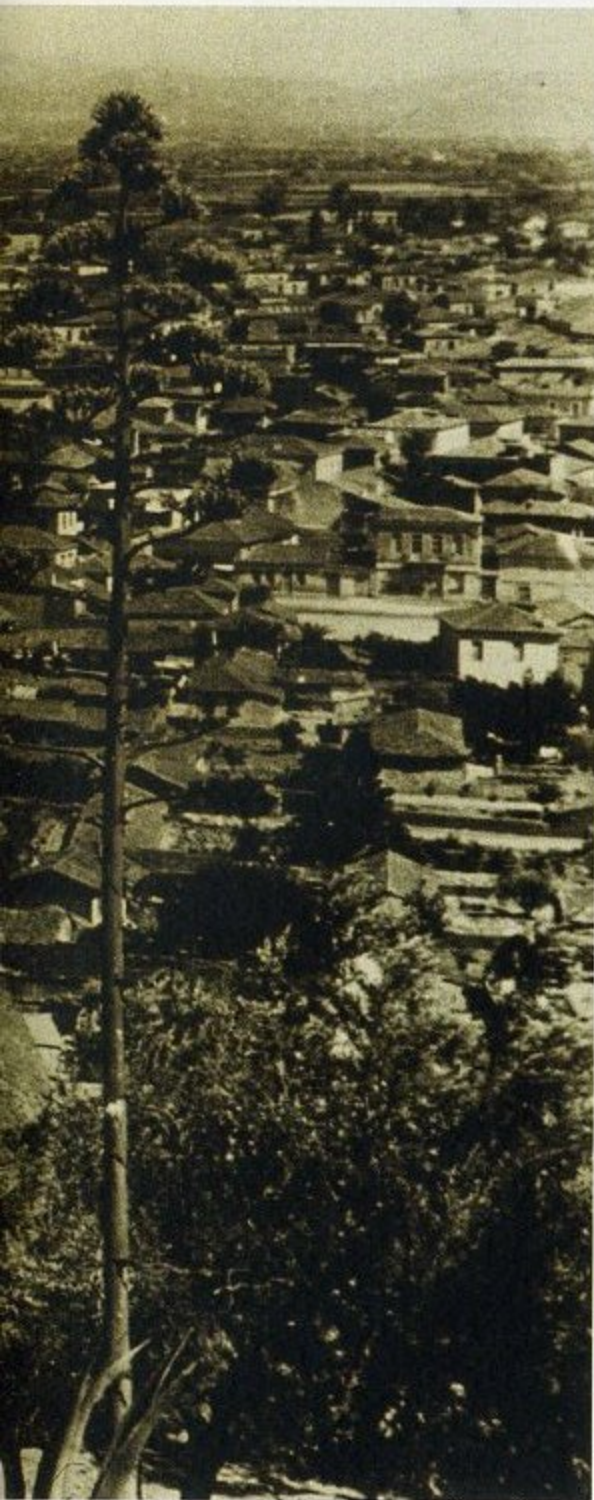
Είναι η πρώτη φορά που θα δοθεί στο κοινό μια επιστημονική εργασία σχετική με την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής στο Άργος κατά τον 19ο αιώνα. Μέσα από αυτήν την εξέλιξη διαγράφεται και η διαδρομή της πόλης, από την αγροτική στην αστική της μορφή, όπως και η οικονομική και κοινωνική της ταυτότητα κατά τον προπερασμένο αιώνα. Και η γνώση της δημιουργίας της σύγχρονης πόλης του Άργους είναι πολύτιμη, για να στηριχθούμε σ' αυτήν και – αποφεύγοντας τα λάθη του παρελθόντος και βασιζόμενοι στην παράδοσή μας – να οικοδομήσουμε το μέλλον της.

Ευχαριστώ εκ μέρους του Δ.Σ. του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Άργους τόσο τον συγγραφέα που μας προσφέρει μια πηγή γνώσεων εικόνων και πληροφοριών, όσο και το Δ.Σ. του Οργανισμού Πολιτισμού και Αθλητισμού Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αργολίδας για τη συμβολή του στην παρούσα έκδοση.

Ελένη Κεραμίδα – Πανοβράκου

Πρόεδρος Δ.Σ. του Π.Κ.Δ.Α.





Εισαγωγικό σημείωμα

- 1985:** Στα πλαίσια των φοιτητικών αναζητήσεων και προβληματισμών καταγράφηκαν με πρωτόλεια σχέδια και φωτογραφίες στοιχεία της πόλης του Άργους όπως κτίρια, δρόμοι, πλατείες, κρήνες κ.λπ., με σκοπό να καταγράψουν και αναλύσουν το πλούσιο αρχιτεκτονικό υλικό του δομημένου χώρου που αφορούσε την ιστορική περίοδο του 19ου αιώνα.
- 1994:** Η παρουσίαση της εργασίας αυτής έγινε με εισήγηση στο 1ο συνέδριο του ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ - Άργος, 9 και 10 Δεκεμβρίου 1994 (Αίθουσα εκδηλώσεων συλλόγου «ΔΑΝΑΟΣ»).
- 2001:** Συμμετοχή με ομιλία στο πρόγραμμα εκδηλώσεων του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Άργους «ΤΟ ΑΡΓΟΣ ΣΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ» 26 Μαΐου 2001 (Αίθουσα επιμελητηρίου).
- 2006:** Η Διοίκηση του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Άργους με τη συμβολή του Οργανισμού Πολιτισμού και Αθλητισμού Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αργολίδας μου έκαναν την τιμή να εκδώσουν την εργασία αυτή και τους ευχαριστώ θερμά.

Έτσι μας δίνεται η ευκαιρία να περιδιαβούμε μαζί και να αναγνωρίσουμε κτίρια και χώρους που καταγράφηκαν στη μνήμη μας και υπάρχουν ακόμα ή έχουν χαθεί οριστικά, προβληματιζόμενοι όχι μόνο γιατί χάθηκαν, αλλά αν μπορούμε σήμερα να τα αντικαταστήσουμε με άλλα, ισάξιά τους σε αισθητική ποιότητα, ανθρώπινη κλίμακα και σεβασμό προς το περιβάλλον.

Πέτρος Ξηνταρόπουλος
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.



Γενική άποψη της πόλης του Άργους από το Κάστρο της Λάρισας. (Λήψη φωτό 2006)



Γεωγραφικά δεδομένα



Δυτική άποψη του Κάστρου της Λάρισας

Η πόλη του Άργους είναι μία από τις αρχαιότερες πόλεις, όπου αναπτύσσονται αστικές λειτουργίες και δραστηριότητες συνεχώς πάνω από 3.000 χρόνια, γεγονός αποδεικνυόμενο από την καθημερινή ανεύρεση ιστορικών μνημείων όλων των εποχών.

Το Άργος οργανώνεται γύρω από τέσσερα (4) κύρια τοπογραφικά δεδομένα:

Δυτικά, το βουνό της Λάρισας (Κάστρο).

Βόρεια, το λόφο της Ασπίδας (Προφήτης Ηλίας) που χωρίζεται από τη Λάρισα με το κοίλο της Δειράδας.

Ανατολικά, το χείμαρρο Ξεριά και νότια, το χείμαρρο Ίναχο.



Αεροφωτογραφία του 1972

Ιστορικά στοιχεία



Άποψη του χώρου του Θεάτρου και της Αρχαίας Αγοράς

Οι πρώτες γνωστές εγκαταστάσεις στο Άργος, ανήκουν στη Νεολιθική εποχή και ανακαλύφθηκαν στους πρόποδες της ν.α. πλευράς της Λάρισας.

Πιθανή οικιστική μετατόπιση σημειώνεται περί τα τέλη της Νεολιθικής εποχής στην κορυφή του λόφου της Ασπίδας. Την Αρχαϊκή εποχή, η δόμηση μεταφέρεται νοτιότερα στη συνοικία του θεάτρου.

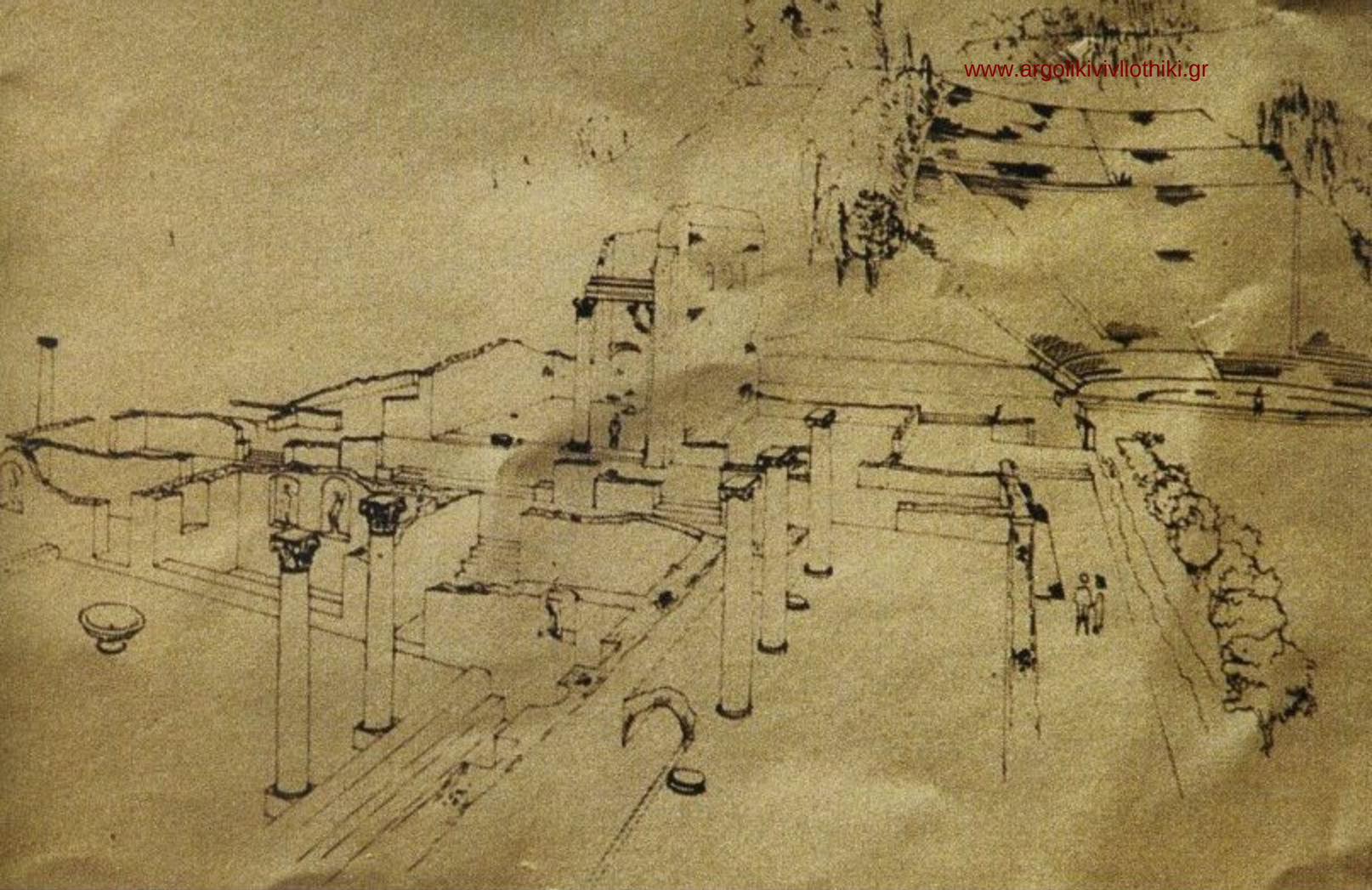
Κατά την κλασική, ελληνιστική, ρωμαϊκή περίοδο, η δόμηση καθορίζεται σ' αυτό το τομέα.

Τέλος, κατά την παλαιοχριστιανική επο-

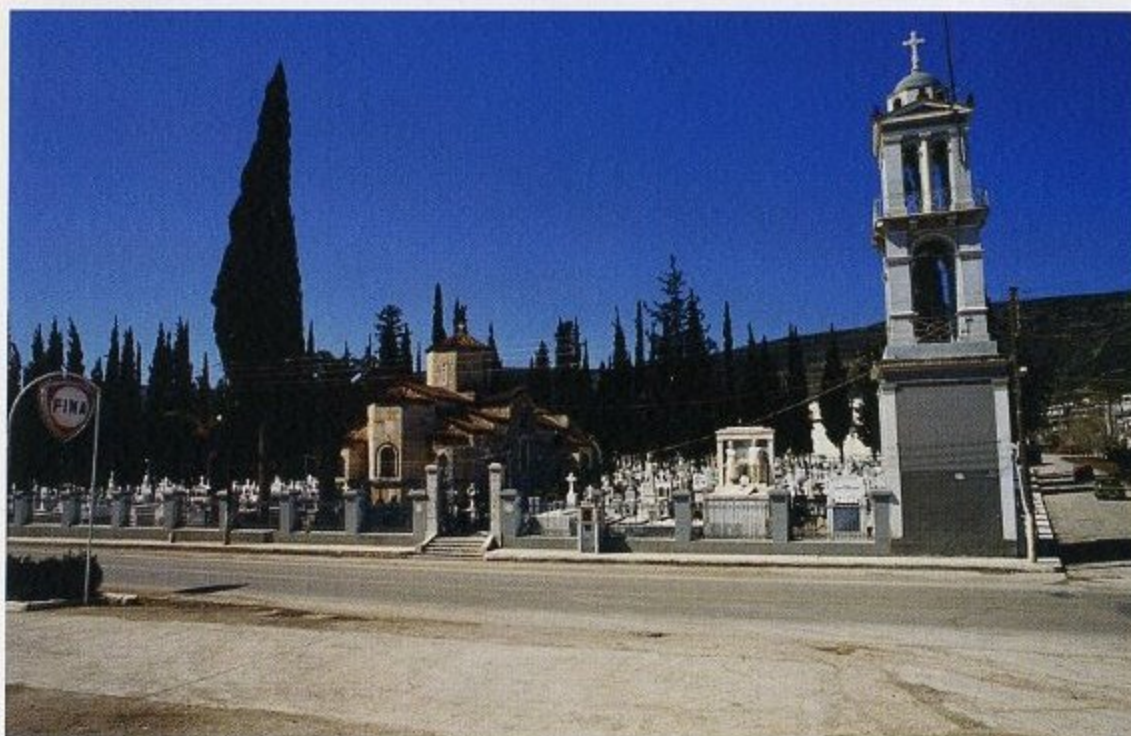
χή, η πόλη αρχίζει να αναπτύσσεται και ανατολικά.

Κύρια χαρακτηριστικά της ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής, δύο δρόμοι, ο ένας ως το κοίλο της Δειράδας (σημερινή Φορονέως) και ο άλλος κατά μήκος του λόφου της Ασπίδας (σημερινή Ηρακλέους).

Το Άργος εμφανίζεται επίσης στη διάρκεια της Βυζαντινής περιόδου και του Μεσαίωνα. Ενθύμιο της εποχής ο ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (14ος αι.). Οι Τούρκοι πυρπόλησαν και κατέλαβαν την πόλη το 1463.



Προοπτικό σχέδιο αποκατάστασης της αρχαίας Αγοράς (Η. Ρίο 1988)



Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου, 14ος αιώνας

Ως τουρκοκρατούμενη πόλη, το Άργος δομείται γύρω από την αγορά και τα θρησκευτικά μνημεία, που έχουν όμως τα περισσότερα καταστραφεί.

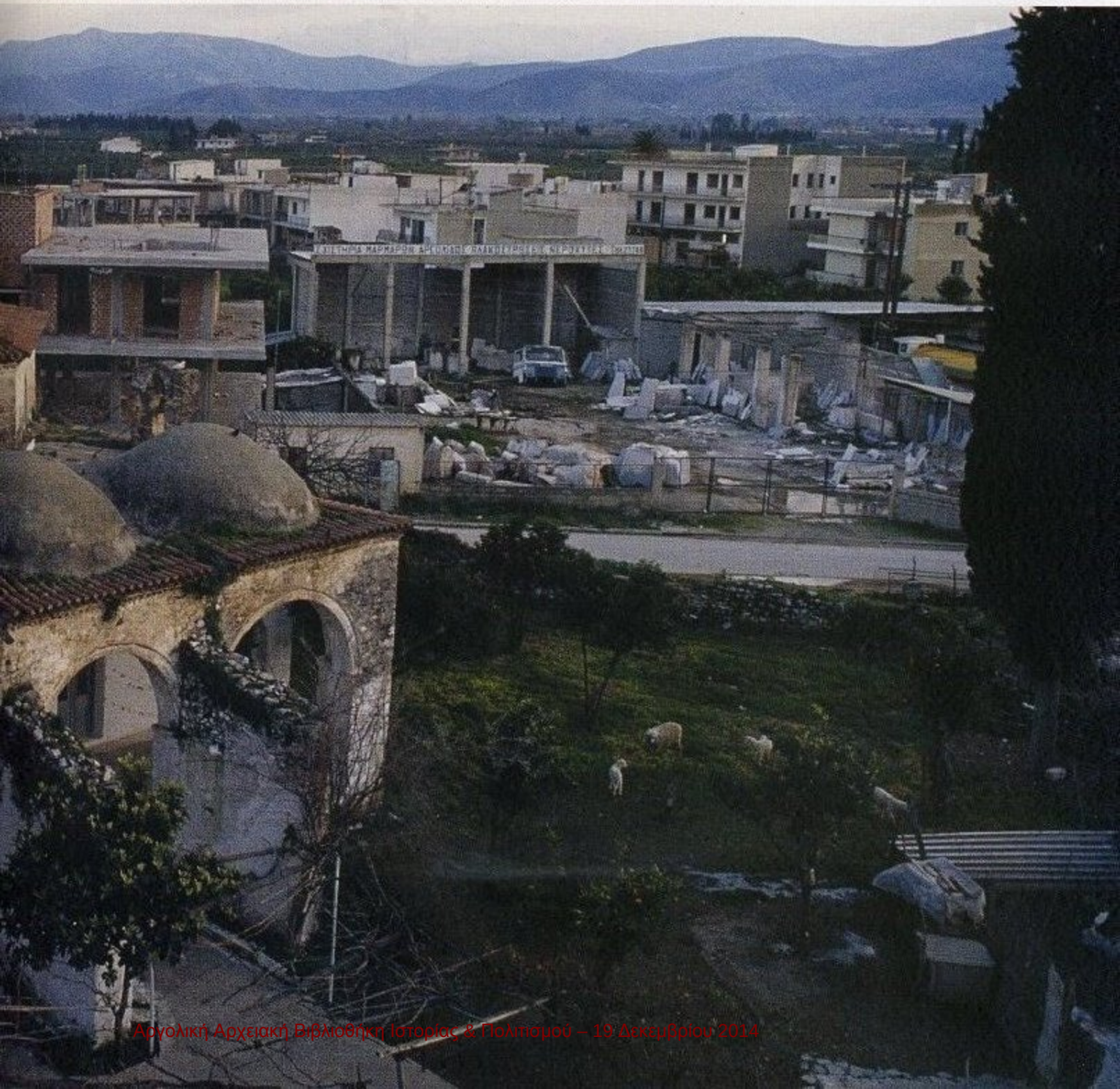
Σύμφωνα με το τουρκικό διοικητικό διαχωρισμό του 1805, η πόλη οργανωνόταν σε τέσσερις γειτονιές (μαχαλάδες): Λιεπούρ και Μπεκήρ Εφέντη, όπου ήταν εγκατεστημένη η τουρκική αριστοκρατία, Καραμουντζά και Ρωμαϊκός, στις προσχωσιγενείς εκτάσεις της δεξιάς όχθης του Ξεριά, όπου έμεναν οι υπόδουλοι Έλληνες, οι Αλβανοί εργάτες γης και οι πενέστεροι του τουρκικού λαού (όπως φαίνεται στο σκαρίφημα της δεξιάς σελίδας).

Φαίνεται ότι το σύνολο των συνοικιών κτίστηκε σε περιοχές με καλύτερες κλιματολογικές συνθήκες, αφήνοντας ένα μεγάλο τμήμα ελεύθερο ανάμεσα στην πόλη και τα περίχωρα. Η ίδρυση αυτών των συνοικιών, καθόρισε κατά μεγάλο μέρος τη μορφολογία της πόλης, οργανώνοντας τη λειτουργικότητά της και το χαρακτήρα της που διατήρησε η πόλη (σύμφωνα με μαρτυρίες περιηγητών) μέχρι το 19ο αιώνα.





Οθωμανικό Τέμενος 1570-1580 (τουρκικό νεκροταφείο). Ιερός Ναός Αγ. Κωνσταντίνου & Ελένης, 1871



Το Άργος το 19ο αιώνα



W. Linton. Άποψη του Άργους, 1856

Παρά τις αλλεπάλληλες καταστροφές που υπέστη (πυρπολήθηκε 3 φορές: το 1821 από τον Κεχαγιάμπεη, το 1822 από τον Δράμαλη και το 1825 από τον Ιμπραήμ), η πόλη του Άργους επανεμφανίζεται στην ιστορία με την εθνική ανεξαρτησία.

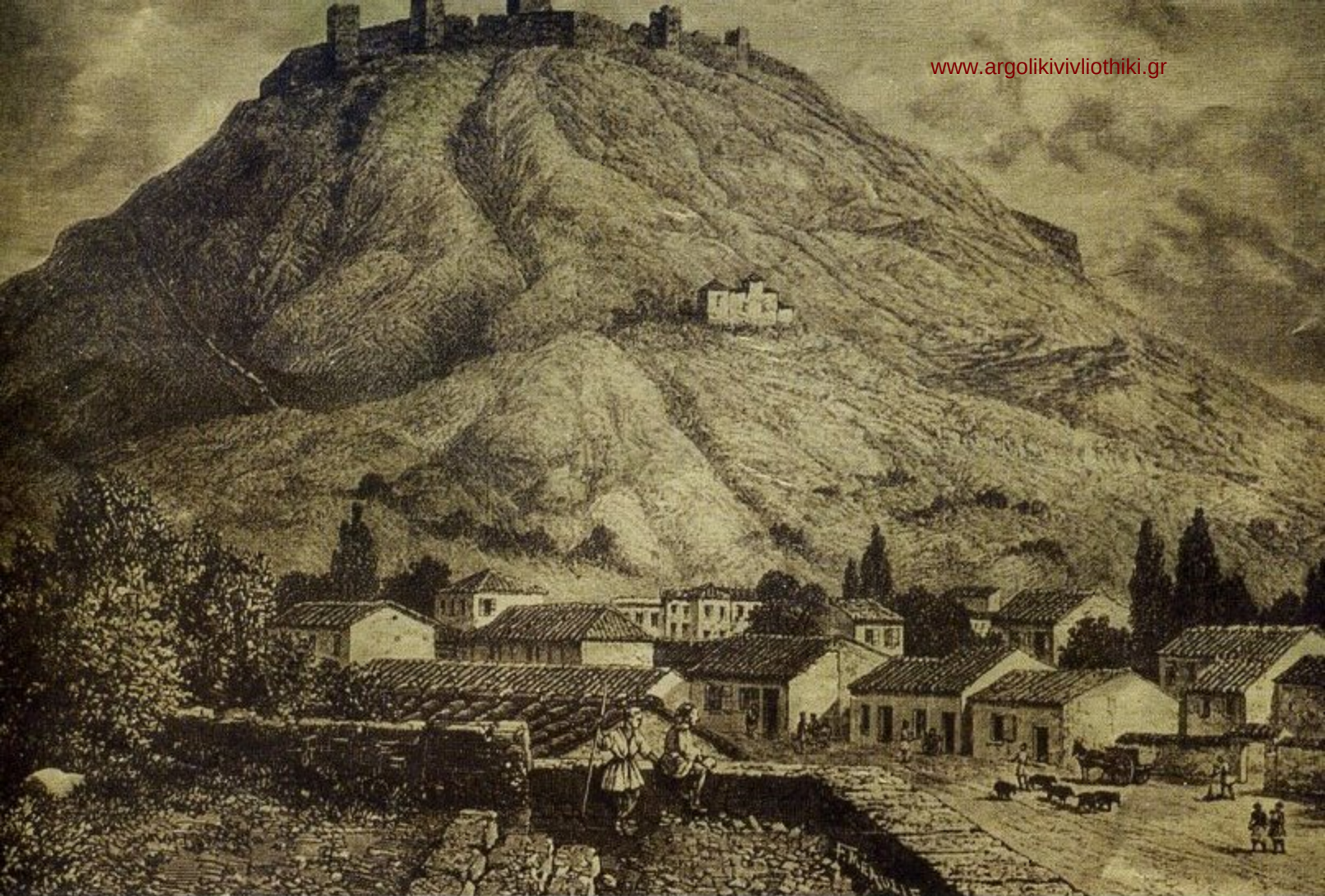
Την περίοδο 1827–1830, το Άργος παρουσιάζεται ως το κέντρο μιας ευρύτερης περιοχής που αρχίζει να κατοικείται από ένα μεγάλο αριθμό πολιτών που μένουν εδώ για να βρίσκονται κοντά στην έδρα της Κυβέρνησης, το Ναύπλιο.

Στηρίζεται σχεδόν αποκλειστικά στην αγροτική οικονομία.

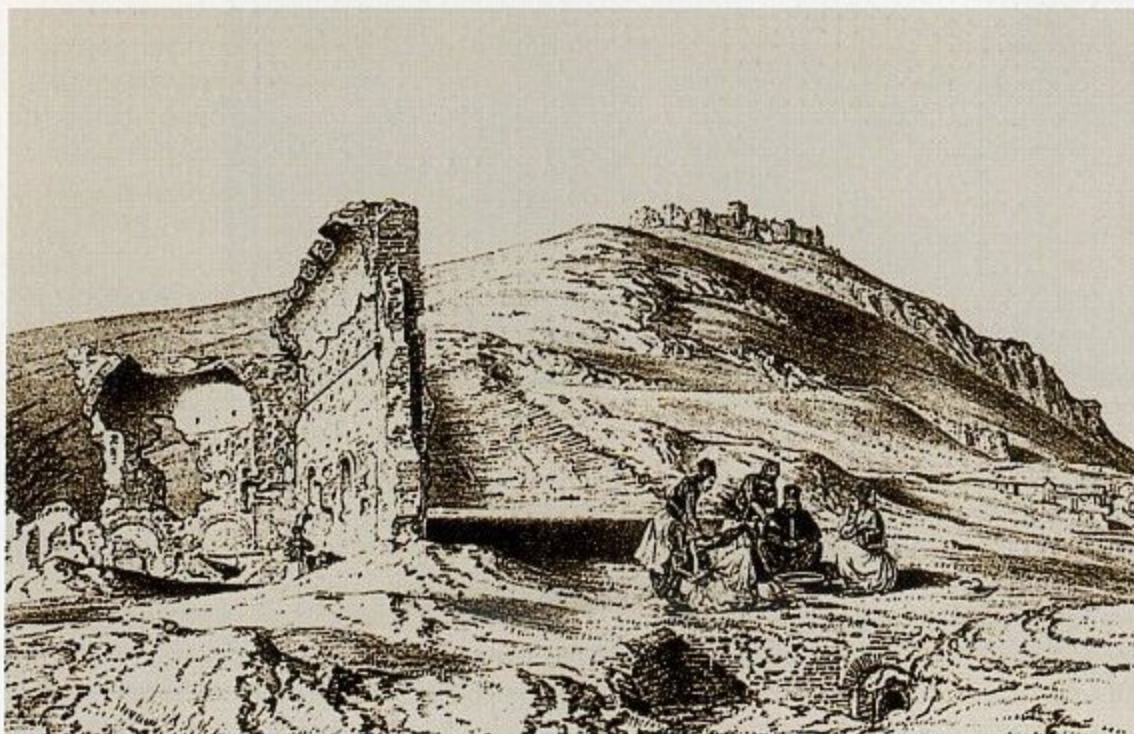
Στο τέλος του απελευθερωτικού αγώνα,

το Άργος εμφανίζεται σαν ένα μικρό χωριό, αγροτικού κυρίως χαρακτήρα, με μεγάλους κήπους και φτωχικά σπίτια κατά μήκος του Κάστρου της Λάρισας και του λόφου της Ασπίδας. Ανατολικά, οι αγροτικοί οικισμοί συμπληρώνουν την κατοικημένη περιοχή. Μόνο μερικά σπίτια σε συνεχόμενη οικοδομική γραμμή βρίσκονται στο νότιο τμήμα της σημερινής οδού Κορίνθου και στο ανατολικό της σημερινής οδού Δ. Τσώκρη.

Όμως, ήδη το 1827 η τοπική αστική τάξη καθώς και στρατιωτικοί που απέκτησαν δόξα κατά τη διάρκεια του πολέμου, αρχίζουν να κτίζουν ωραίες κατοικίες.



Belle. Άποψη του Άργους και του κάστρου της Λάρισας, 1861



Du Moncel. Αρχαιότητες του Άργους, 1845



Ντε Μποροζίν. Καποδιστριακό σχέδιο, 1831

Το 1828 ανατίθεται στον Κερκυραίο μηχανικό και αξιωματικό του γαλλικού στρατού, Σταμάτη Βούλγαρη, η εκπόνηση του πολεοδομικού σχεδίου της πόλης που παραμένει άγνωστο αν ποτέ ολοκληρώθηκε.

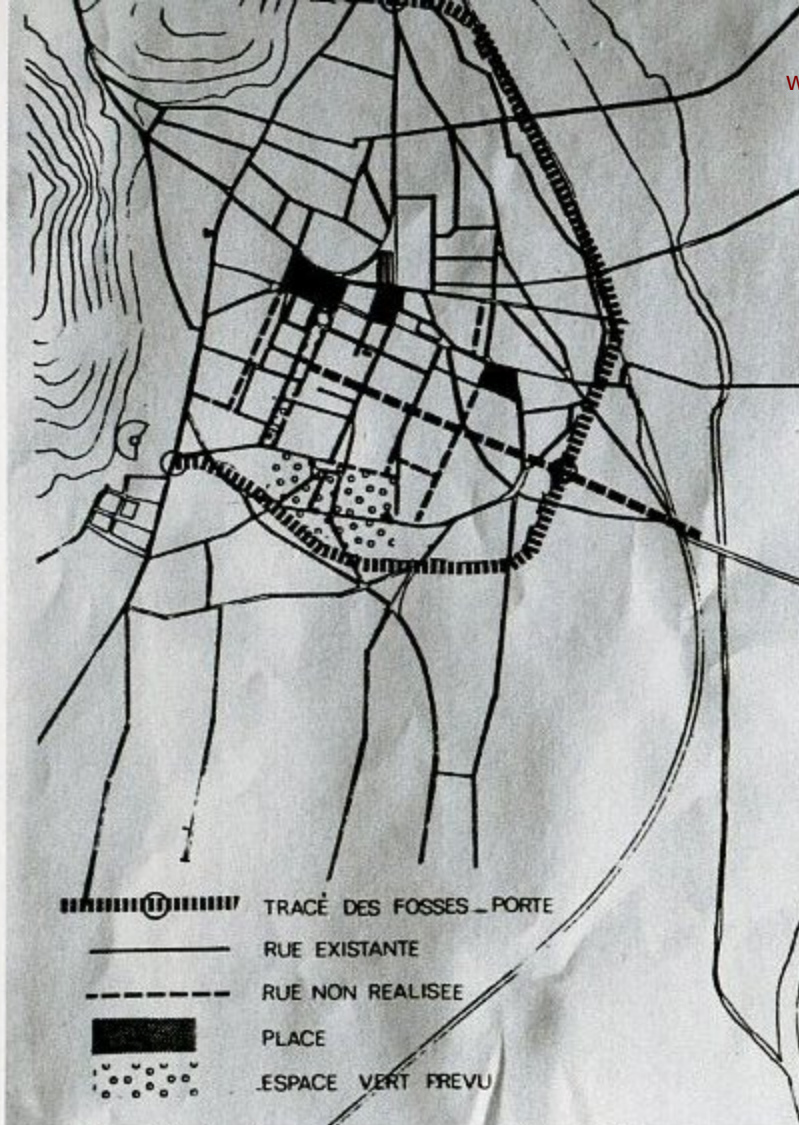
Το 1829 παρουσιάζεται ένα πρώτο πλήρες σχέδιο του Ελβετού μηχανικού Ντε Βό με ριζικές παρεμβάσεις.

Έντονες όμως αντιδράσεις προκαλούνται και το σχέδιο αποσύρεται.

Το σημαντικό έργο του πολεοδομικού σχεδιασμού της πόλης αναθέτει το 1830, ο Κυβερνήτης Καποδίστριας στον Γερμανό μηχανικό Ρούντολφ ντε Μποροζίν.

Το νέο σχέδιο ολοκληρώνεται και παρουσιάζεται το επόμενο έτος (1831).

Αργολική Αρχαιακή Βιβλιοθήκη Ιστορίας & Πολιτισμού – 19 Δεκεμβρίου 2014



Ντε Μποροζίν. Σκαρίφημα πολεοδομικού σχεδίου, 1831

Η πραγματοποίηση ενός πολεοδομικού σχεδίου ανταποκρίνεται όχι μόνο στην πολιτική βούληση και επιλογή για ανάπτυξη «πόλεων – πρωτευουσών» στην ελεύθερη Ελλάδα, αλλά και πρωτίστως στην επείγουσα ανάγκη να αποφευχθεί μια άναρχη, άμορφη ανάπτυξη της πόλης. Στο αριστερό τμήμα του σχεδίου του ντε Μποροζίν απεικονίζεται το παλιό τμήμα της πόλης όπου οι παρεμβάσεις του μελετητή είναι μετρημένες.

Το νότιο τμήμα της πόλης παραμένει αγροτικό και δαμελίζεται σε κλήρους.

Το νέο τμήμα (κέντρο και δεξιά στο σχέδιο) δομείται γεωμετρικά ακολουθώντας δύο άξονες:

- Ένα δενδροφυτεμένο δρόμο κατά μήκος των στρατώνων.

- Μια πλατιά λεωφόρο, επίσης φυτεμένη, προς Ναύπλιο. Μία τάφρος γύρω από την πόλη δέχεται τα όμβρια ύδατα και την οριοθετεί.

Στα νότια προβλέπονται κήποι, δενδροστοιχίες και δημόσια κτίρια.

Η παρέμβαση του πλάνου του Καποδίστρια μετατόπισε λίγο το κέντρο, μένει όμως το τρίγωνο που σχηματίζεται από τις οδούς Κορίνθου, Τσώκη και Κολοκοτρώνη μέχρι την Αγορά.

Ζώνες μικρότερης πυκνότητας συμπληρώνουν το κέντρο και περιβάλλουν τους άλλους άξονες της πόλης,

όπως η οδός Γούναρη και η οδός Θεάτρου.

Το σχέδιο αυτό δεν πραγματοποιήθηκε παρά ελάχιστα:

- Ο ένας από τους βασικούς άξονες – η επέκταση του δρόμου του Ναυπλίου – δεν χαράχτηκε ποτέ.

- Οι εγκάρσιοι δρόμοι ανατολικά και δυτικά δεν πραγματοποιήθηκαν.

- Ο κήπος και η περιφερειακή τάφρος δεν εφαρμόστηκαν αρχικά.

- Η ανυπαρξία των απαραίτητων υποδομών ματαίωσε τη νότια ανάπτυξη της πόλης.

Μόνο ο ένας βασικός άξονας πραγματοποιήθηκε ολοκληρωτικά.

Το σχέδιο απέτυχε να υλοποιηθεί και η πόλη αναπτύχθηκε ακολουθώντας το παραδοσιακό φυσικό πλάνο της, από Δυτικά προς Ανατολάς. Παρέχει όμως, σημαντικές πληροφορίες για την κοινωνική διαστρωμάτωση της εποχής (σχηματικά η νέα αστική τάξη αναπτύσσεται και οικοδομεί το νέο τμήμα της πόλης. Οι παλαιοί προύχοντες και τα λαϊκά στρώματα παραμένουν στα όρια της παλαιάς πόλης όπου και τα κυβερνητικά κτίρια).

Το σχέδιο αυτό τροποποιήθηκε μεταγενέστερα (1832), από τον αρχιτέκτονα και μηχανικό Λάμπρο Ζαβό.

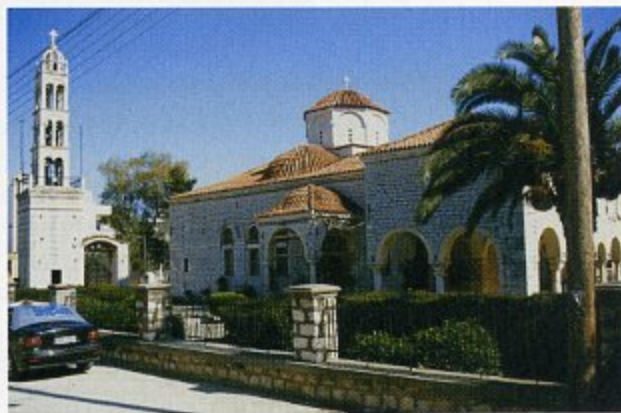
Οι τροποποιήσεις του Ζαβού αναφέρονται στις αναγκαίες υποδομές και τα δημόσια κτίρια.



Οδός Δ. Γούναρη, περιοχή Αγ. Ιωάννου



Καποδιστριακό "Αλληλοδιδασκτικό Σχολείο", 1831



Ιερός ναός Τιμίου Προδρόμου, 1829



"Καλλέργιο", 1828

Αυτήν ακριβώς την εποχή, το Άργος προικίζεται με δημόσια κτίρια, όπως ο ναός του Τιμίου Προδρόμου, το Αλληλοδιδασκτικό Σχολείο, οι Στρατώνες, το Καλλέργιο, το Δικαστήριο (σημερινό Δημαρχείο). Τα δημόσια αυτά έργα και οι αστικές κατοικίες κάνουν εμφανή την άνοδο της αστικής τάξης που πραγματοποιείται την εποχή αυτή.

Ενετικό κτίσμα, 1690 - Στρατώνες Καποδίστρια, 1828





Δυτική άποψη του Δημαρχείου, 1889. (Λήψη φωτό 1985)

Είναι χαρακτηριστικό ότι μέχρι το 1855, οι δήμαρχοι της πόλης προέρχονται από τους πλούσιους γαιοκτήμονες και τους στρατιωτικούς του 1821. Τη χρονική περίοδο 1855–1862 εκλέγονται δήμαρχοι 3 επιστήμονες (2 γιατροί και 1 δικηγόρος). Από το 1870 και μετέπειτα, εκλέγονται σχεδόν αποκλειστικά ελεύθεροι επαγγελματίες (επιστήμονες και έμποροι). Το 1878 εκπονείται νέο πολεοδομικό σχέδιο που διατηρεί το τμήμα του παραδοσιακού ιστού της πόλης και προτείνει μια οργάνωση για το υπόλοιπο τμήμα. Η πρόταση αυτή δεν υλοποιήθηκε ολοκληρωτικά. Η πράσινη διαγράμμιση δείχνει το σχέδιο του 1878 και η μαύρη τη μέχρι σήμερα υλοποίησή του.



Νεοκλασική Αγορά (πριν την αποκατάσταση), 1889



Νεοκλασική Αγορά (μετά την αποκατάσταση), 1889



Την περίοδο 1880–1914 αρχίζει η πρώτη σοβαρή τάση για αστική συγκρότηση του Άργους με βασικά έργα υποδομής στην πόλη, όπως η νεοκλασική αγορά και η προσθήκη στη Βόρεια πλευρά του Δημαρχείου.

Το 1855 το Άργος, λόγω της πλησιέστερης θέσης του προς τα γύρω χωριά, συγκεντρώνει όλα σχεδόν τα προς εξαγωγή προϊόντα του Αργολικού κάμπου.

Υπάρχει πλήθος ποικίλων εμπορικών καταστημάτων, αμαξοπηγεία, σιδηρουργεία και υφαντικά χειροκίνητα τεχνουργεία, όπου υφαίνονται εγχώρια βαμβακερά υφάσματα, μεγάλη ποσότητα των οποίων αποστέλλεται και σε πολλά μέρη της Πελοποννήσου.

Βόρεια άποψη του Δημαρχείου, 1889



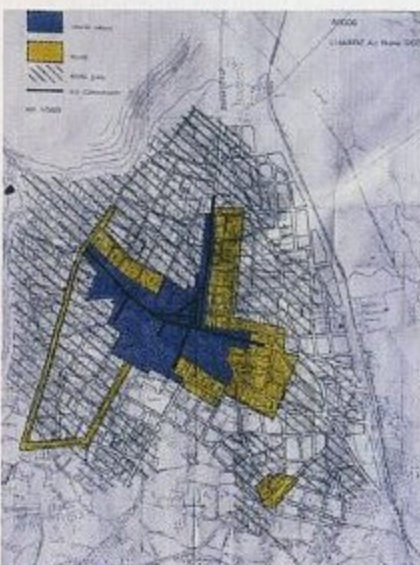
Σιδηροδρομικός Σταθμός, 1886



Οδός Φιλελλήνων έναντι σιδηροδρομικού σταθμού. (Λήψη φωτο 1985)

Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας & Πολιτισμού – 19 Δεκεμβρίου 2014

Γέφυρα του Ξεριά (Ίναχος), 1886



Το 1886 έρχεται ο σιδηρόδρομος και κατασκευάζεται στα ανατολικά της πόλης ο σιδηροδρομικός σταθμός, ωθώντας την πολεοδομική ανάπτυξη προς αυτή τη κατεύθυνση, κυρίως στην οδό Β. Σοφίας.

Ομοίως, ο καινούργιος δρόμος που συνδέει το Άργος με τη Κόρινθο, αναπτύσσει την πόλη προς βορρά, κατά μήκος της οδού Κορίνθου. Συνολικά, η περιοχή κατοικίας και γενικά η όλη πολεοδομική ανάπτυξη της πόλης φαίνεται στο χάρτη.



Αρχή οδού Κορίνθου



Οδός Κορίνθου



Το Επιμελητήριο στην Οδό Κορίνθου



Οικία Μαρίκου, οδός Βασ. Σοφίας μετά την αποκατάσταση. (Λήψη φωτο 2006)



Οικία Μαρίκου πριν την αποκατάσταση



Οικία Θ. Μπόμπου μετά την αποκατάσταση



Οικία Θ. Μπόμπου, οδός Βασ. Σοφίας μετά την αποκατάσταση. (Λήψη φωτο 2006)

Η αρχιτεκτονική της κατοικίας



Άποψη του Άργους τη δεκαετία του '50

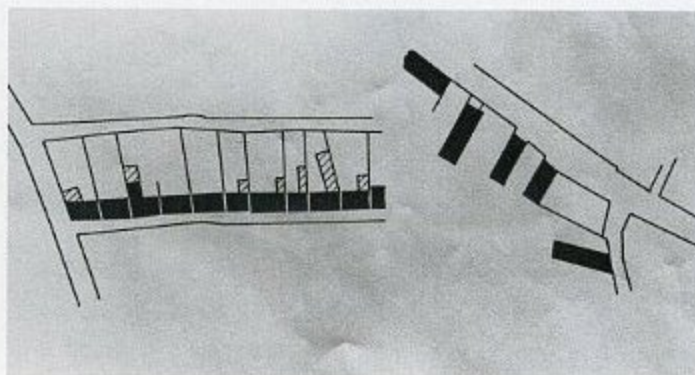
Κατά τη διάρκεια της περιόδου γεωργικής οικονομίας (1827–1880) τα παραδοσιακά σπίτια με αγροτικό χαρακτήρα είναι πολυάριθμα στο Άργος.

Κτίρια γραμμικά, οργανώνονται σε οικιστικό πλέγμα γύρω από στενούς δρομίσκους κάθετους στους κύριους άξονες, ή παρουσιάζονται σε απευθείας κάθετη χωροταξική διάταξη στο βασικό άξονα.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα της περιόδου, η «δομή κτενιού», δηλαδή παράθεση χαμηλών οικημάτων (παραρτημάτων) κάθετα στο γραμμικό σχήμα των βασικών κτιρίων, δομή καλά διατηρημένη ακόμη κατά μήκος της Λάρισας και της Ασπίδας, κυρίαρχη όμως και σε άλλες αγροτικές περιοχές του Άργους. Οι αυλές χρησιμοποιούνται ως λαχανόκηποι και οπωρώνες.



Εναπομείναντες θύλακες γραμμικής διάταξης κτιρίων



Διάταξη γραμμικής δομής και διάταξη "κτενιού" των κτιρίων



Άποψη περιοχής πλατείας Στρατώνων



Διώροφο κτίσμα στην οδό Καποδιστρίου (έχει κατεδαφιστεί)



Κάτοψη τυπικού ισόγειου (modulus)

Α' τύπος κατοικίας.

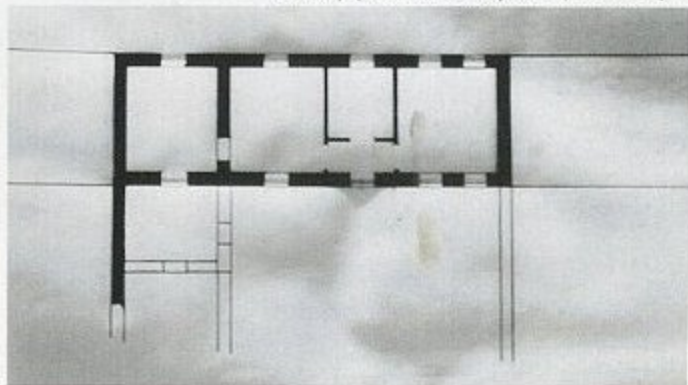
Το πιο απλό σπίτι αποτελείται από ισόγειο πολύ χαμηλό με δίρικτη στέγη.

Β' τύπος κατοικίας.

Σημαντικότερο είναι το σπίτι με όροφο και ξύλινη στέγη.

Τυπολογία κατόψεως.

Επαναλαμβανόμενος χαρακτηριστικός τύπος κατόψεως (Modulus) αποτελείται από τον προθάλαμο με τον οποίο συγκοινωνούν η σάλα, το «επίσημο» δωμάτιο, η κάμαρα και ο κυρίως χώρος διημέρευσης.



Διώροφο κτίσμα στην οδό Τριπόλεως (έχει κατεδαφιστεί)





Οδός Μπουσουλοπούλου

Οδός Δανοπούλου, πρώην Ειρηνοδικείο (έχει κατεδαφιστεί)





Οδός Καραϊσκάκη και Εμμανουήλ Ρούσου

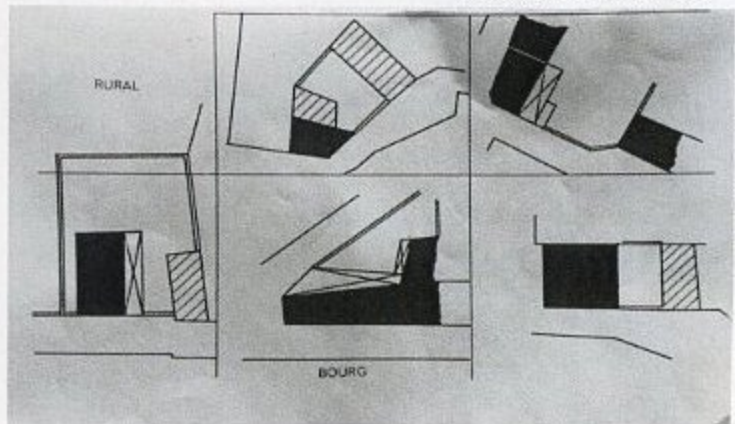
Μορφολογία όψεων.

Οι όγκοι είναι απλοί και χαμηλοί, συγκεντρωμένοι γραμμικά.

Οι προσόψεις κατά μήκος των σπιτιών παρουσιάζονται φτωχές και απογυμνωμένες από οποιοδήποτε διάκοσμο. Είναι χτισμένες με πλίνθρα, ασβεστωμένες μερικές φορές και χρωματισμένες και με ολιγάριθμα μικρά ανοίγματα.

Ο περίβολος (τοίχος ή φράκτης) στο ύψος του ανθρώπου συνεχίζει τον τοίχο του σπιτιού και περιλαμβάνει την αυλόπορτα, καλυμμένη συνήθως με μικρή σκεπή από κεραμίδια.

Διάταξη των κτισμάτων

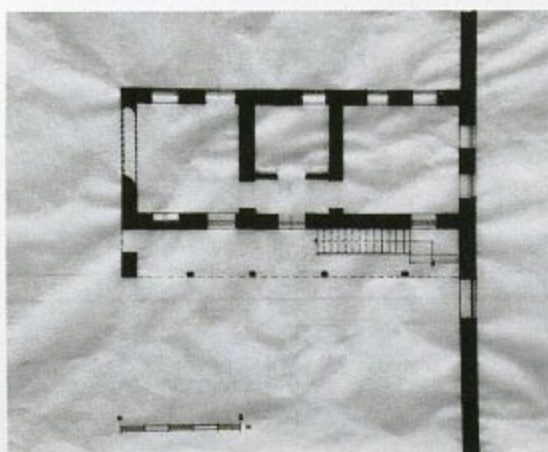


Διώροφο κτίσμα - περίβολος με αυλόπορτα

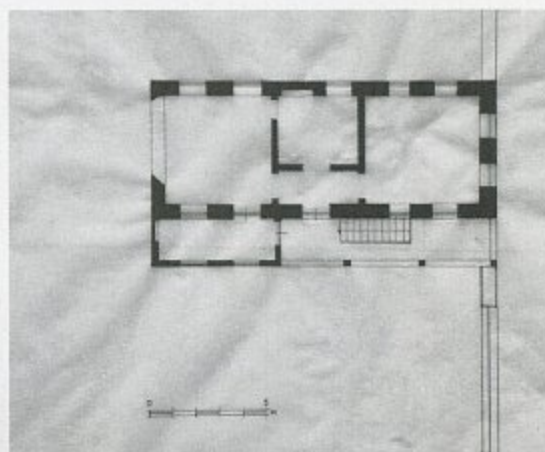




Πάροδος Δ. Τσώκρη, διώροφο κτίσμα, άποψη από τον δρόμο (έχει κατεδαφιστεί)



Κάτοψη ισογείου



Κάτοψη ορόφου

Τυπολογία κατόψεως.

Στη χαρακτηριστική αγροτικού τύπου κάτοψη προστίθεται ξύλινο υπόστεγο (χαγιάτι) καταλαμβάνοντας μεγαλύτερο ποσοστό εδάφους.

Μορφολογία όψεων.

Όγκοι απλοί, ισόγειο υπερυψωμένο, ένας όροφος για το κυρίως κτίριο. Σκεπή από κεραμίδια με τέσσερις κλίσεις.

Το χαγιάτι.

Το χαγιάτι επιμηκύνει την πλευρά της σκεπής με δύο μικρές κλίσεις. Τα παραρτήματα (βοηθητικοί χώροι) παραμένουν όμοια με τα παραδοσιακού αγροτικού τύπου. Σταδιακά το μήκος της μειώνεται. Κάνει την εμφάνισή της η πέτρινη εξώπορτα με αψίδα.

Διακόσμηση.

Η πρόσοψη προβάλλει στο δρόμο και αποκτά όλο και πιο σημαντικό ρόλο. Χρωματίζεται και παρατηρείται ζωγραφισμένο διάζωμα (ζωφόρος) στο άνω μέρος του τοίχου της πρόσοψης καθώς και σιδεριές και μπαλκόνια.

Πάροδος Δ. Τσώκρη διώροφο κτίσμα - νότια όψη (έχει κατεδαφιστεί)





Οδός Δ. Τσώκρη (έχει κατεδαφιστεί)



Λεπτομέρεια κιγκλιδώματος





Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας & Πολιτισμού – 19 Δεκεμβρίου 2014

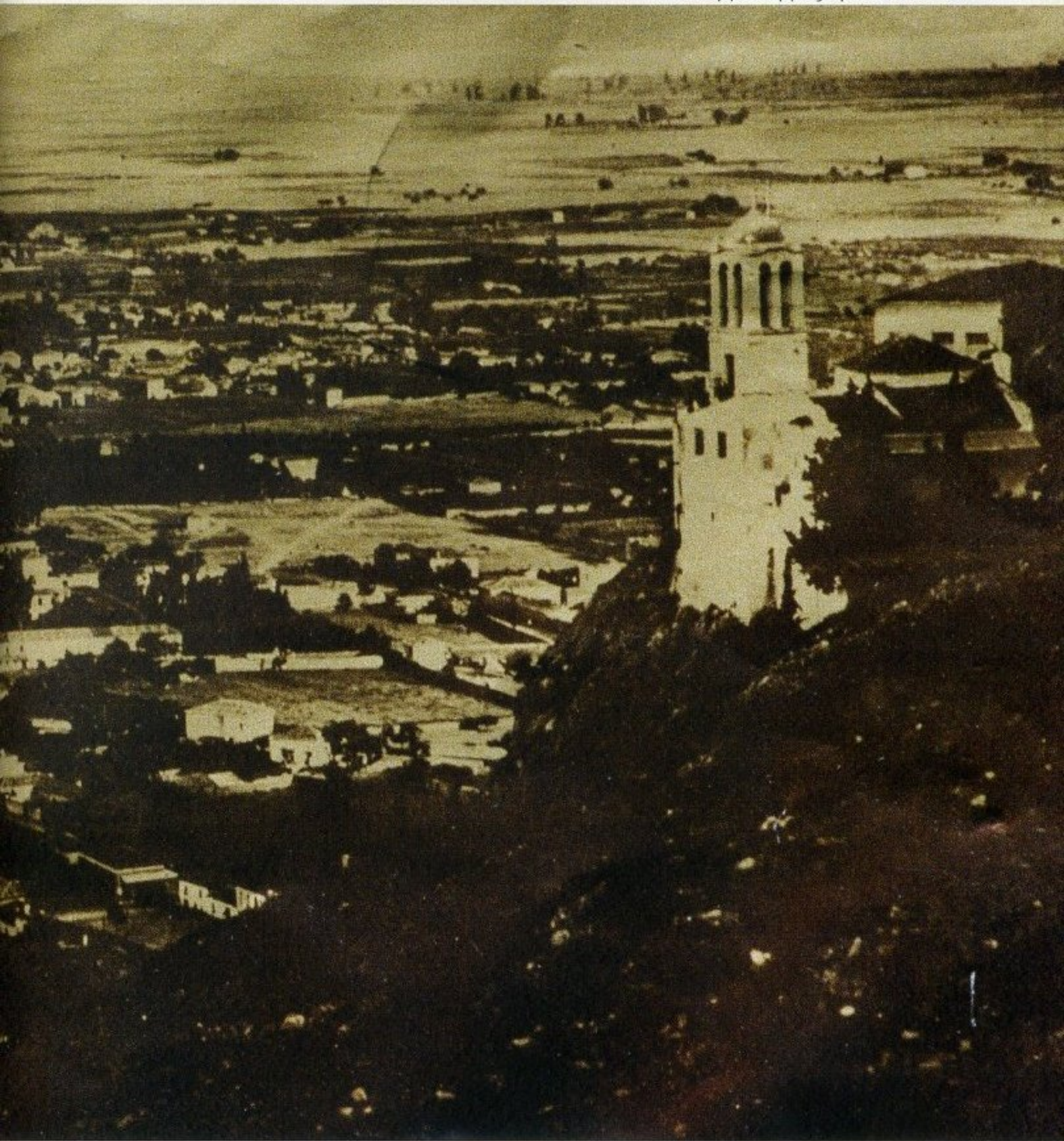


www.argolikivivliothiki.gr





Η αποφασιστική στροφή πραγματοποιείται με την εμφάνιση του νεοκλασικού ρυθμού που απέκτησε δόξα την επομένη της απελευθέρωσης και κατά τη διάρκεια του αγώνα. Τα αρχιτεκτονικά θέματα της Αρχαίας Ελλάδας ξαναχρησιμοποιούνται πιο συχνά σαν απλός διάκοσμος της πρόσοψης, επιβεβαιώνοντας έτσι το σημαντικό ρόλο της επί του δρόμου.



Χτίζονται αρχοντικά που περιβάλλονται από κήπους.

Η πόλη κοσμείται με δημόσια κτίρια μνημειακού χαρακτήρα και συσπειρώνεται κατά μήκος των εμπορικών δρόμων. Παράλληλα πολλαπλασιάζονται κατά μήκος των βασικών δρόμων τα σπίτια τύπου «αγροτικής κωμόπολης».



Οδός Δ. Τσώκρη - Πρόπουλο, περίβολος, 1827. (Λήψη φωτο 2006)



Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας & Πολιτισμού, 19 Δεκεμβρίου 2014



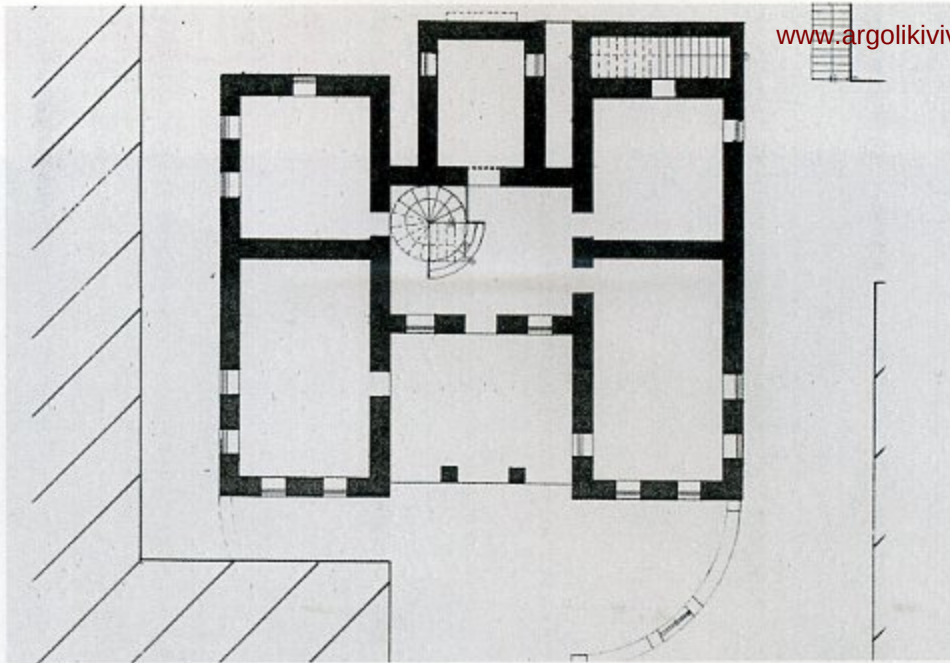
Βόρεια πίσω όψη



Νότια όψη



Λεπτομέρεια ακροκέραμου



Κάτοψη ισογείου

Η κατοικία κτίστηκε με βεβαιότητα το 1827, στο μέσο μεγάλου κήπου του οποίου το μεγαλύτερο μέρος έχει ήδη οικοπεδοποιηθεί, με βοηθητικούς χώρους, φούρνους και υποστατικά. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η σύνθεση της κάτοψης.

Δύο παράλληλες πτέρυγες συνδέονται μεταξύ τους εγκάρσια με κοινό χώρο υποδοχής, όπου υπάρχει και η ξύλινη κυκλική σκάλα, διατηρώντας απόλυτη συμμετρία στην κάτοψη και τη μορφή.

Οι χώροι του ισογείου χρησιμοποιήθηκαν αρχικά ως αποθήκες και ο όροφος ως κύρια κατοικία.

Η λιθοδομή γεωμετρικού τύπου σε ανοικτό ροζ χρώμα, κοσμεύεται από τα αετώματα και τη ζωφόρο που περιτρέχει το κτίριο, με ζωγραφικό θέμα το μαϊάνδρο.

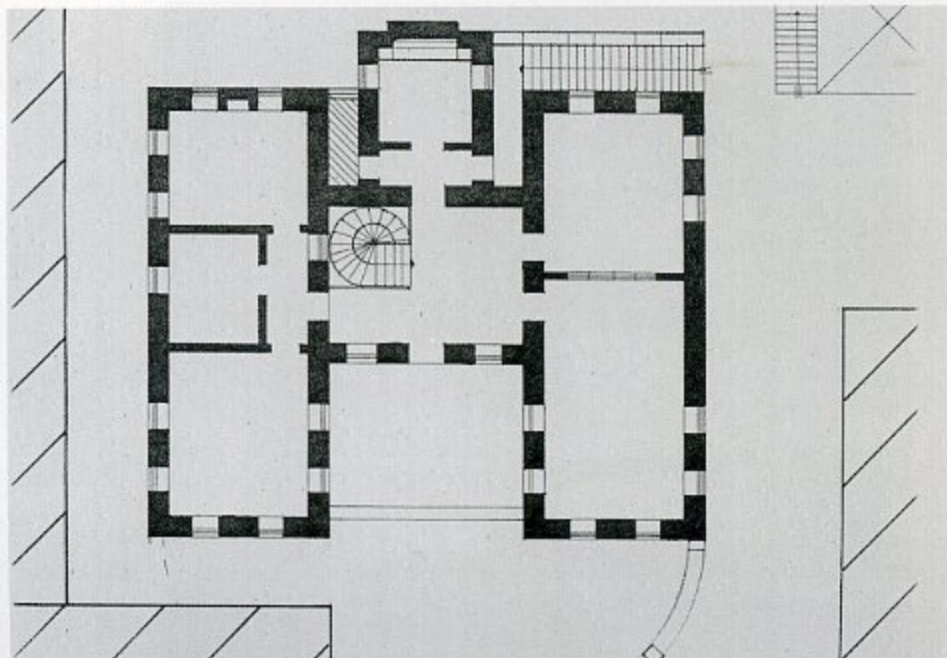
Τα ανοίγματα γεφυρώνονται με υπέρθυρα και ανακουφιστικά τόξα.

Η τεχνική στήριξης του εξώστη και η χρησιμοποίηση στο στηθαίο κεραμικών με τη σφραγίδα της Αθηναϊκής κεραμοποιίας Αργ. Νάστου, που λειτούργησε στα τέλη του 19ου αιώνα, αποτελούν ενδείξεις ότι το τμήμα αυτό της οικοδομής θα πρέπει να κατασκευάστηκε ή επισκευάστηκε σε μεταγενέστερο χρόνο.

Στο ισόγειο, κάτω από τον εξώστη, βρίσκονται εντοιχισμένα δεξιά και αριστερά δύο αρχαία ανάγλυφα που βρέθηκαν κατά τη διάνοιξη των θεμελίων.

Ο εσωτερικός διάκοσμος είναι λιτός με γεωμετρικά θέματα ενώ διατηρείται σε καλή κατάσταση και η αρχική επίπλωση.

Το κτίριο χαρακτηρίζεται για τη λιτότητα και την επιβλητική αυστηρότητά του, είναι δε ένα από τα ωραιότερα νεοκλασικά της περιοχής μας.





Εξώστης ορόφου



Στεγασμένος χώρος ισογείου με εντοιχισμένο ανάγλυφο της "Τελέσιλλας"



Εσωτερικό υπνοδωματίου ορόφου



Κεντρικός χώρος εισόδου με τη σκάλα ανόδου



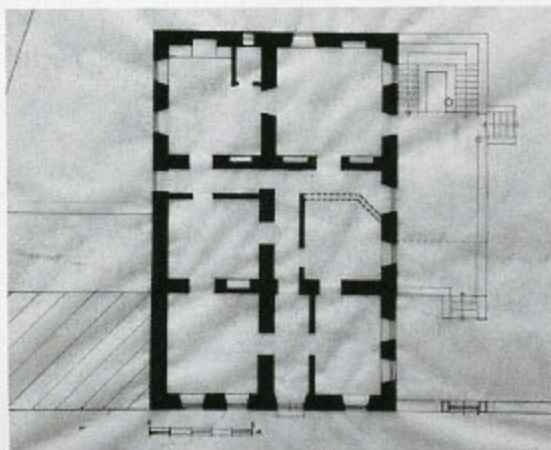
Ο αρχικός εσωτερικός διάκοσμος του καθιστικού - τραπεζαρίας στον όροφο

Ο αρχικός εσωτερικός διάκοσμος του κεντρικού χώρου στον όροφο

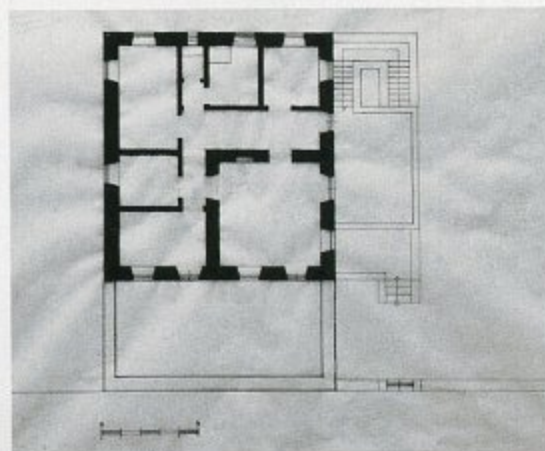




Νοτιοανατολική γενική άποψη, πριν την αποκατάσταση. (Λήψη φωτό 1985)



Κάτοψη ισογείου



Κάτοψη ορόφου



Βόρεια όψη (πριν την αποκατάσταση)

Η κατοικία κτίστηκε το 1829 στο μέσο μεγάλης ιδιοκτησίας με βοηθητικά κτίσματα. Ανακαινίστηκε τό 1896.

Το ισόγειο της οικίας χαρακτηρίζεται από ορθογώνιους χώρους αξονικά και συμμετρικά διατεταγμένους.

Κατά την ανακαίνιση του 1896 θα πρέπει να έχουν προστεθεί νέοι τοίχοι και διάδρομοι στο ισόγειο και στον όροφο.

Στον όροφο υπάρχουν δύο μεγάλοι εξώστες.

Ο ένας ανατολικός αρχικώς ξύλινος εξώστης έχει αποκατασταθεί σήμερα.

Το εξωτερικό κέλυφος, ανεπίχριστο, αποτελείται από λιθοδομή ακανόνιστου σχήματος με προσεγμένες τις γωνίες και τα γεφυρώματα των ανοιγμάτων.

Το περιμετρικό προεξέχον γείσο χαρακτηρίζει τη στέψη του κτιρίου.

Το κτίριο επιβάλλεται με τον όγκο και τις αναλογίες του.

Το 1992 το κτίριο αγοράστηκε και αποκαταστάθηκε από τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή με επιτυχία.

Εσωτερικό ισογείου (πριν την αποκατάσταση)









Οδός Δαναού, βορειοδυτική όψη. (Λήψη φωτο 2006)



Οδός Δαναού, ανατολική όψη. (Λήψη φωτο 2006)

Το σπίτι κτίστηκε το 1830, από τον αρχιτέκτονα Νικόλαο Ιωάννου, σε οικόπεδο του νέου τμήματος της πόλης, ανατολικά, στην οδό Δαναού που παραχωρήθηκε με διαταγή του κυβερνήτη Καποδίστρια.

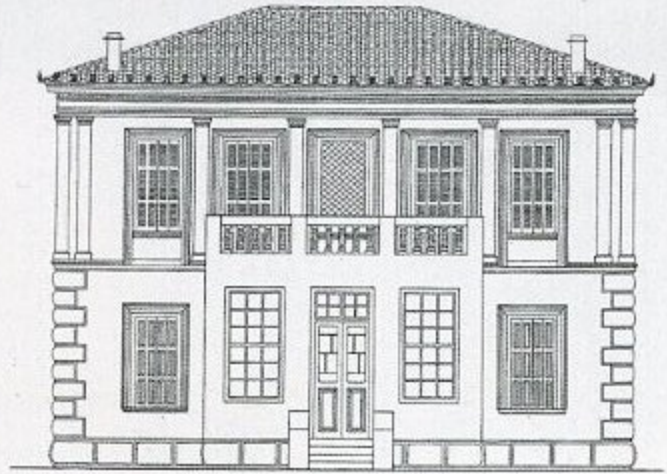
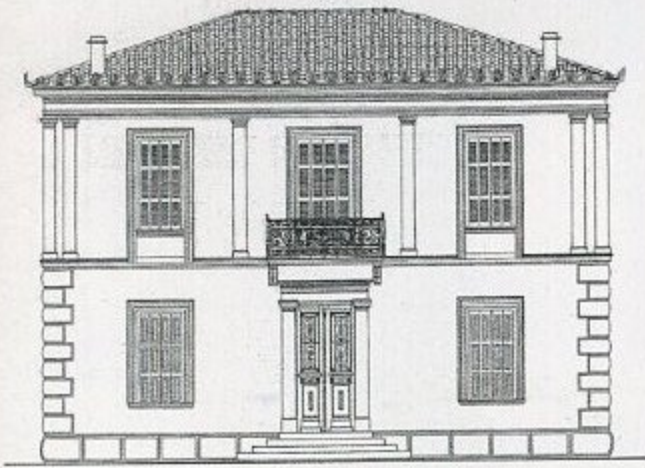
Σύμφωνα με τις μαρτυρίες του τοπικού ιστορικού Τσακόπουλου, εδώ γεννήθηκε και βαπτίστηκε ο Χαρίλαος Τρικούπης. Την κατοικία χαρακτηρίζει αξονικός κεντρικός διάδρομος που οργανώνει τους χώρους συμμετρικά, όπου βρίσκεται και η ξύλινη σκάλα που οδηγεί στον όροφο.

Στο πίσω μέρος του ισογείου υπάρχει μεταγενέστερη προσθήκη που χρησιμοποιείται στον όροφο ως εξώστης.

Η αξονικότητα και η συμμετρία διατηρούνται και στην πρόσοψη του κτιρίου. Ο νεοκλασικός διάκοσμος προστέθηκε αργότερα.

Σώζεται ολόκληρος ο κήπος του οικοπέδου με ιδιωτικό ναίσκο του Αγίου Χαράλαμπου.

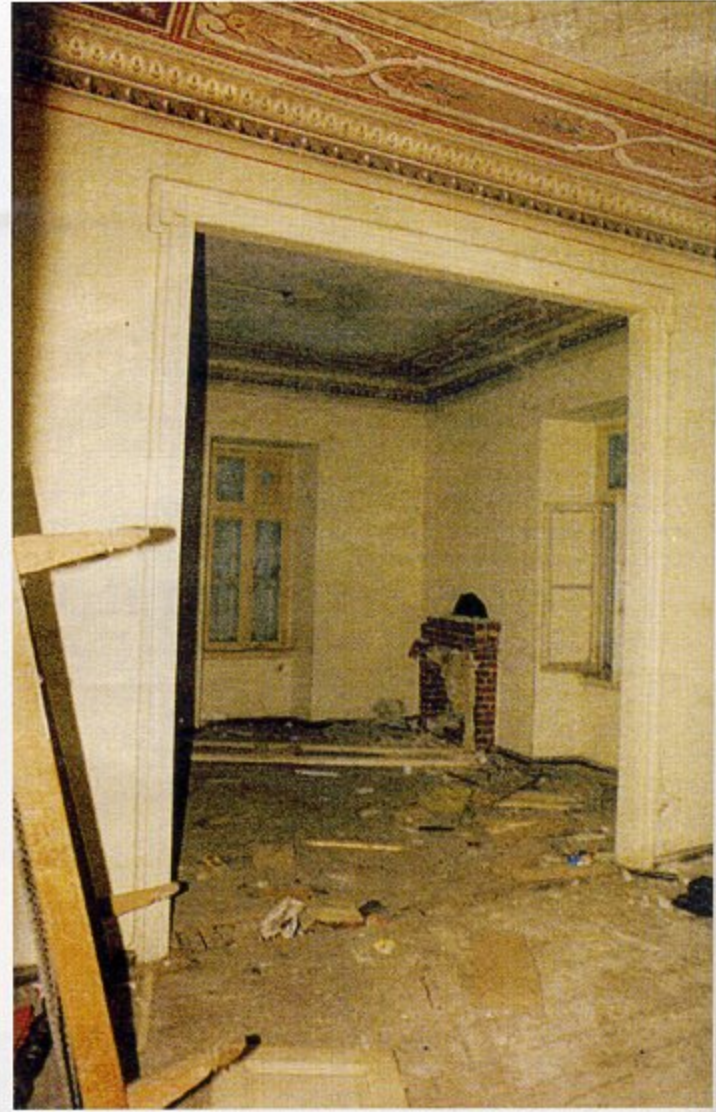
Το 1992 αγοράστηκε από την Αγροτική Τράπεζα και περιμένει ερειπωμένο και λεηλατημένο την αποκατάστασή του.



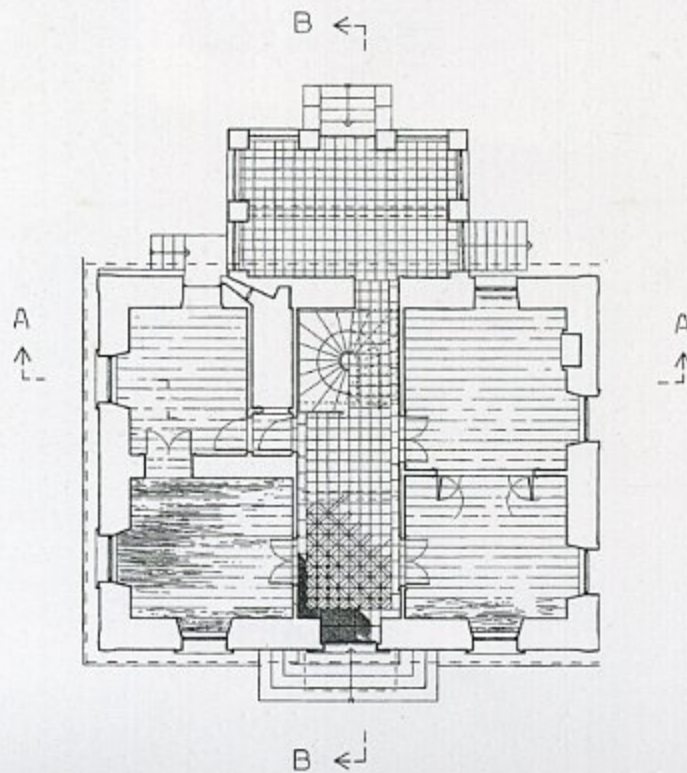
Αποτύπωση όψεων από τους Εμμ. Μαραγκάκη, Σπ. Νάσαινα, Κων. Πετραντωνάκη

Κύρια δυτική πρόσοψη





Εσωτερικοί χώροι μετά την "επιδρομή" χρυσοθήρων





Βόρεια άποψη, με τον παρακείμενο αρχαιολογικό χώρο



Νοτιοανατολική όψη

Βρίσκεται στην οδό Δ. Τσώκρη.
Οθωνικό κτίσμα.

Ίσως μπορούμε να υποθέσουμε ότι η κατοικία ανήκει στα αστικά σπίτια της πρώτης περιόδου. Έχει υποστεί όμως μεταγενέστερες αλλοιώσεις.

Ο βασικός όγκος του κτιρίου αποτελείται από ορθογώνιο παραλληλόγραμμο. Το ισόγειο (σήμερα καταστήματα) χρησιμοποιεί ως αποθηκευτικός χώρος και χώρος διαμονής του υπηρετικού προσωπικού.

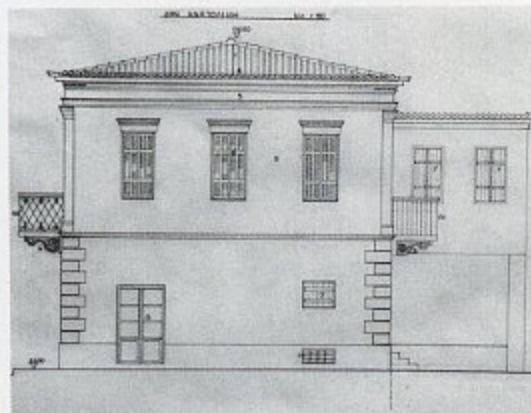
Στον όροφο κυριαρχεί το κεντρικό δωμάτιο υποδοχής και συμμετρικά διατάσσονται οι υπόλοιπες κάμαρες.

Οι βοηθητικοί χώροι που εξυπηρετούν τον όροφο, στα δυτικά, αποτελούν μεταγενέστερη προσθήκη.

Στον εσωτερικό χώρο δεσπόζει η ημικυκλική ξύλινη σκάλα.

Στις όψεις προβάλλουν δύο μπαλκόνια κατασκευασμένα από μπετόν που αντι-

Αποτύπωση Ανατολικής όψης



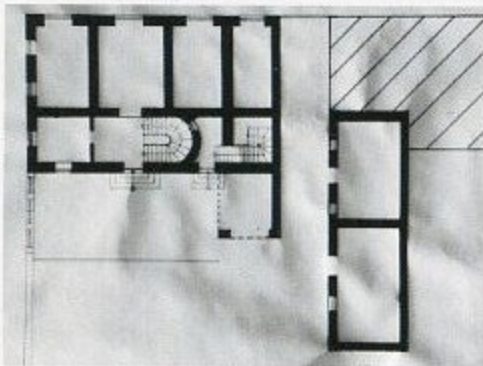
κατέστησαν τα ξύλινα. Διατηρήθηκαν όμως τα αρχικά κιγκλιδώματα.

Η πρόσοψη παρουσιάζεται με μεταγενέστερα νεοκλασικά στοιχεία, απλή με έμφαση στις γωνίες, οι οποίες στο ισόγειο τονίζονται από τη συμμετρική εναλλαγή αγκωναριών, ενώ στον όροφο υπάρχουν απλές παραστάδες.

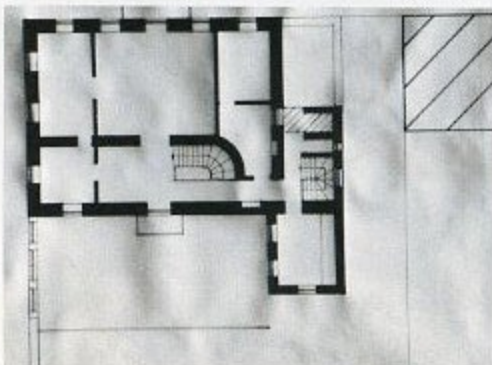
Το άνω μέρος κοσμεύεται με διάζωμα και σειρά από οδόντες.



Νότια όψη στην οδό Δ. Τσώκη



Κάτοψη ισογείου



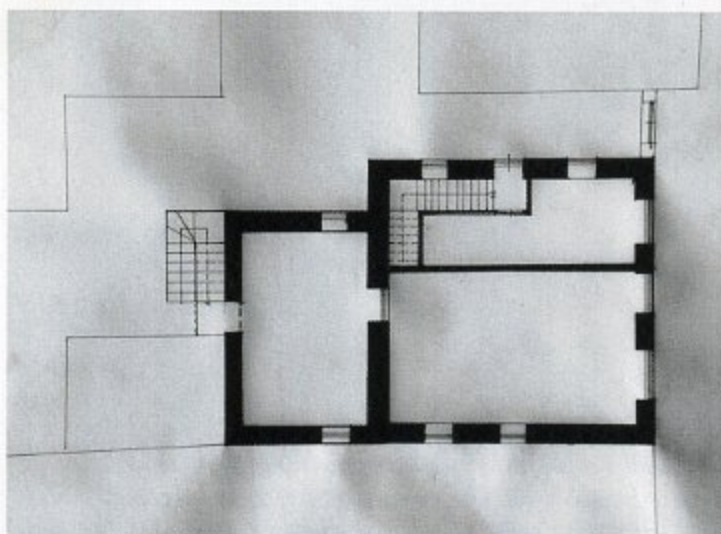
Κάτοψη ορόφου



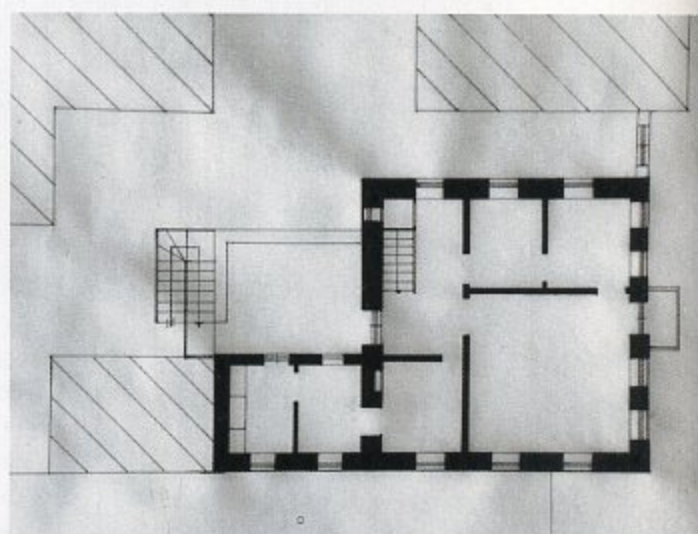
Σιδερένια αυλόπορτα στην οδό Θ. Κολοκοτρώνη



Διώροφο κτίσμα στην οδό Κορίνθου, 1856. (Λήψη φωτο 1985). Έχει κατεδαφιστεί!



Κάτοψη ισογείου



Κάτοψη ορόφου



Βορειοδυτική πίσω όψη, 1856. (Λήψη φωτο 1985). Έχει κατεδαφιστεί!

Έτος κατασκευής 1856.

Στην κάτω όψη κυριαρχεί ο χώρος υποδοχής, η οροφή του οποίου παρουσιάζει πλούσια διακόσμηση με ξύλινα ζωγραφιστά φατνώματα.

Στις όψεις επικρατεί συμμετρία και αξονικότητα που δεν αντιστοιχεί όμως στην εσωτερική διαμόρφωση του χώρου.

Η πρόσοψη είναι ιδιαίτερα προσεγμένη, με εμφανή λιθοδομή.

Το γείσο διαμορφώνεται με ξύλινα φατνώματα.

Μέρος του ισογείου καταλαμβάνεται από τη σκάλα που οδηγεί στον όροφο, ενώ το υπόλοιπο χρησίμευε ως κατάστημα.

Στο πίσω μέρος υπήρχε εξώστης που εξυπηρετούσε τους βοηθητικούς χώρους. Πρόσφατα κατεδαφίστηκε!



Εξωτερική λεπτομέρεια διάκοσμου στο γείσο της στέγης



Εσωτερικό (λεπτομέρεια ζωγραφικής ξύλινης οροφής)

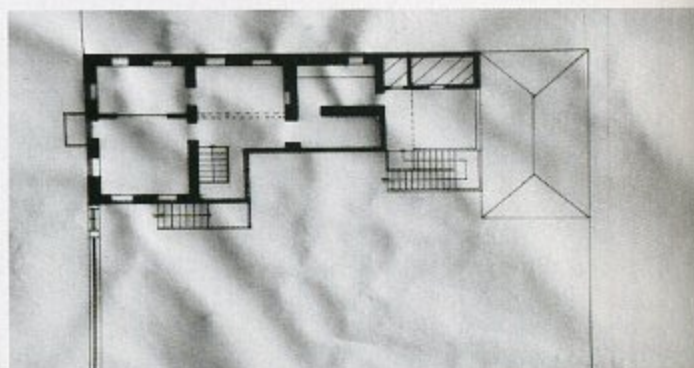
Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας & Πολιτισμού – 19 Δεκεμβρίου 2014



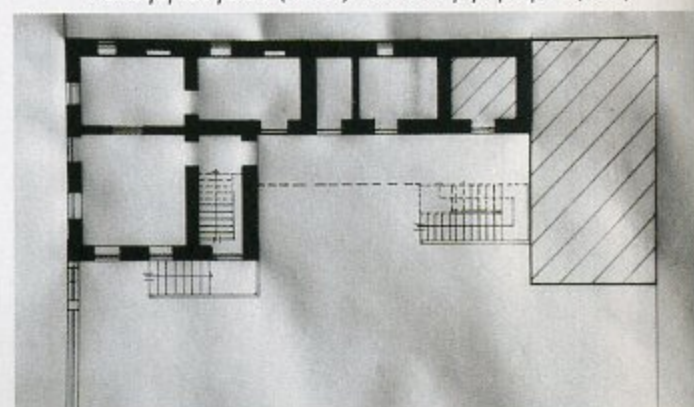
Οδός Ζωγράφου. Νοτιοανατολική όψη, 1888. (Λήψη φωτο 1995)



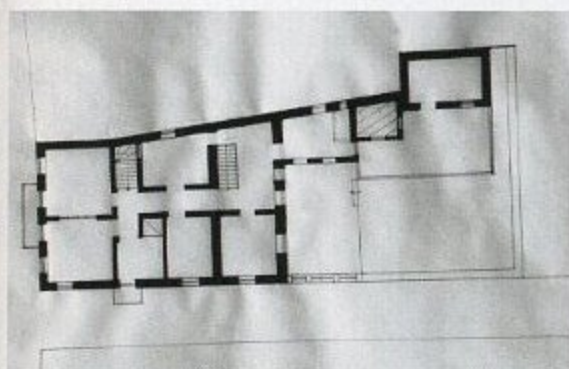
Έτος κατασκευής 1888.
Τυπικό δείγμα αστικής λαϊκής κατοικίας.
Στη λιτή πρόσοψη, επί του δρόμου,
οργανώνονται οι χώροι υποδοχής.
Οι υπόλοιποι χώροι που προβάλλονται στο χαγιάτι
αναπτύσσονται (σε κάτοψη) σε σχήμα.
Το ισόγειο χρησιμοποιείται ως χώρος αποθήκευσης.



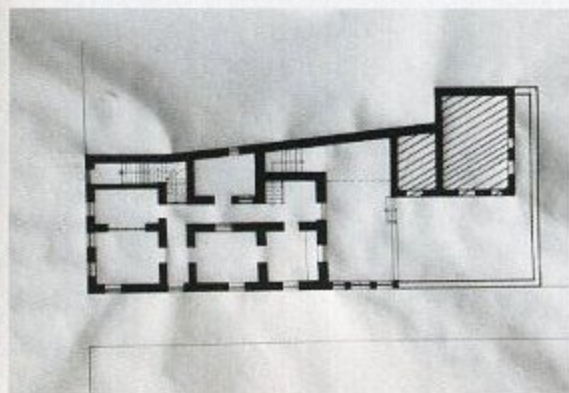
Κάτοψη ισογείου (κάτω) και κάτοψη ορόφου (άνω)



Οδός Δ. Τσώκρη. Νοτιοανατολική όψη, 1911. (Λήψη φωτο 1985)



Κάτοψη ισογείου (κάτω) και κάτοψη ορόφου (άνω)



Έτος κατασκευής 1911. Η κύρια πρόσοψη προβάλλει επί της οδού Δ. Τσώκρη. Πρόκειται για δύο κατοικίες με ανεξάρτητες εισόδους.

Τα δωμάτια αναπτύσσονται γύρω από ένα διάδρομο, του οποίου η σημασία είναι αυξημένα λειτουργική. Οι θαυμάσιες τοιχογραφίες των Ιταλών καλλιτεχνών που κοσμούσαν τις οροφές του κτιρίου επιχρίστηκαν και σήμερα διασώζεται μόνο η τοιχογραφία της εισόδου. Στην όψη τονίζεται η βάση του κτιρίου που παρουσιάζεται με πολυγωνική λιθοδομή. Οι γωνίες του ισογείου τονίζονται με αγκωνάρια και στον όροφο με απλές παραστάσεις. Εμφανίζεται ως τυπικό δείγμα νεοκλασικής κατοικίας της ακμής της αστικής περιόδου στην κύρια όψη του, ενώ διαφέρει ως προς τη διάταξη της κάτοψής του. Για την κατασκευή του δαπέδου και της στέγης χρησιμοποιήθηκε ξυλεία που μεταφέρθηκε με καράβι από τη Σουηδία.

Οδός Δαναού, 1899. (Λήψη φωτό 2006)

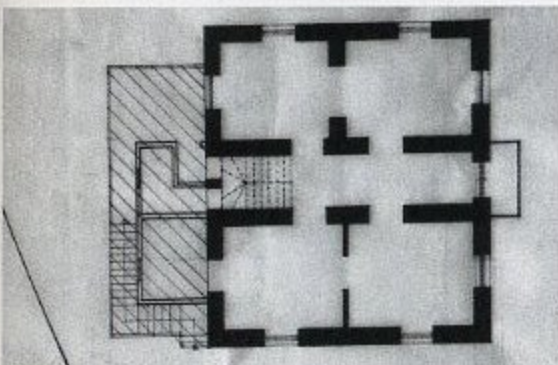


Βορειοδυτική όψη, 1899
(Λήψη φωτό 1985). Πριν την αποκατάσταση

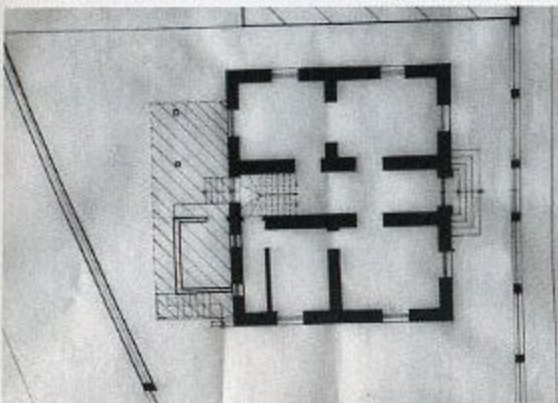
Δυτική όψη (Λήψη φωτό 1987). Μερική αποκατάσταση



Βορειοδυτική όψη, 1899. (Λήψη φωτό 2006). Μετά την αποκατάσταση



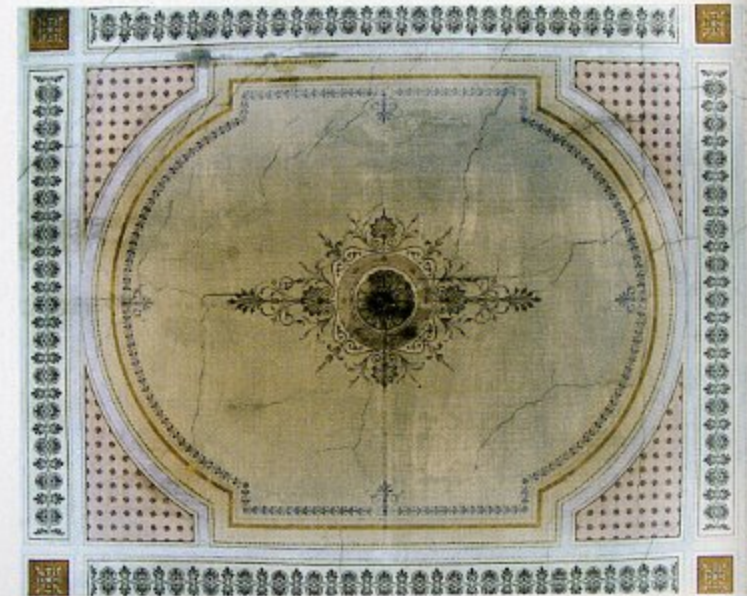
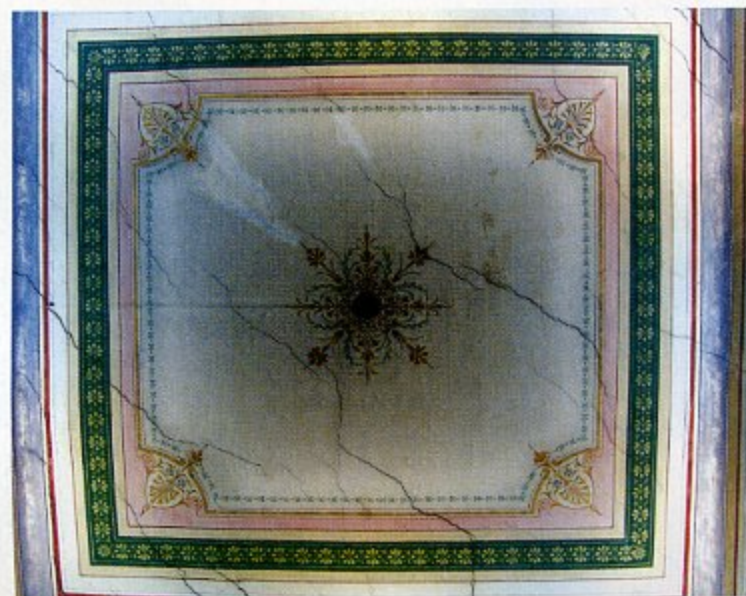
Κάτοψη ισογείου (κάτω) και κάτοψη ορόφου (άνω)

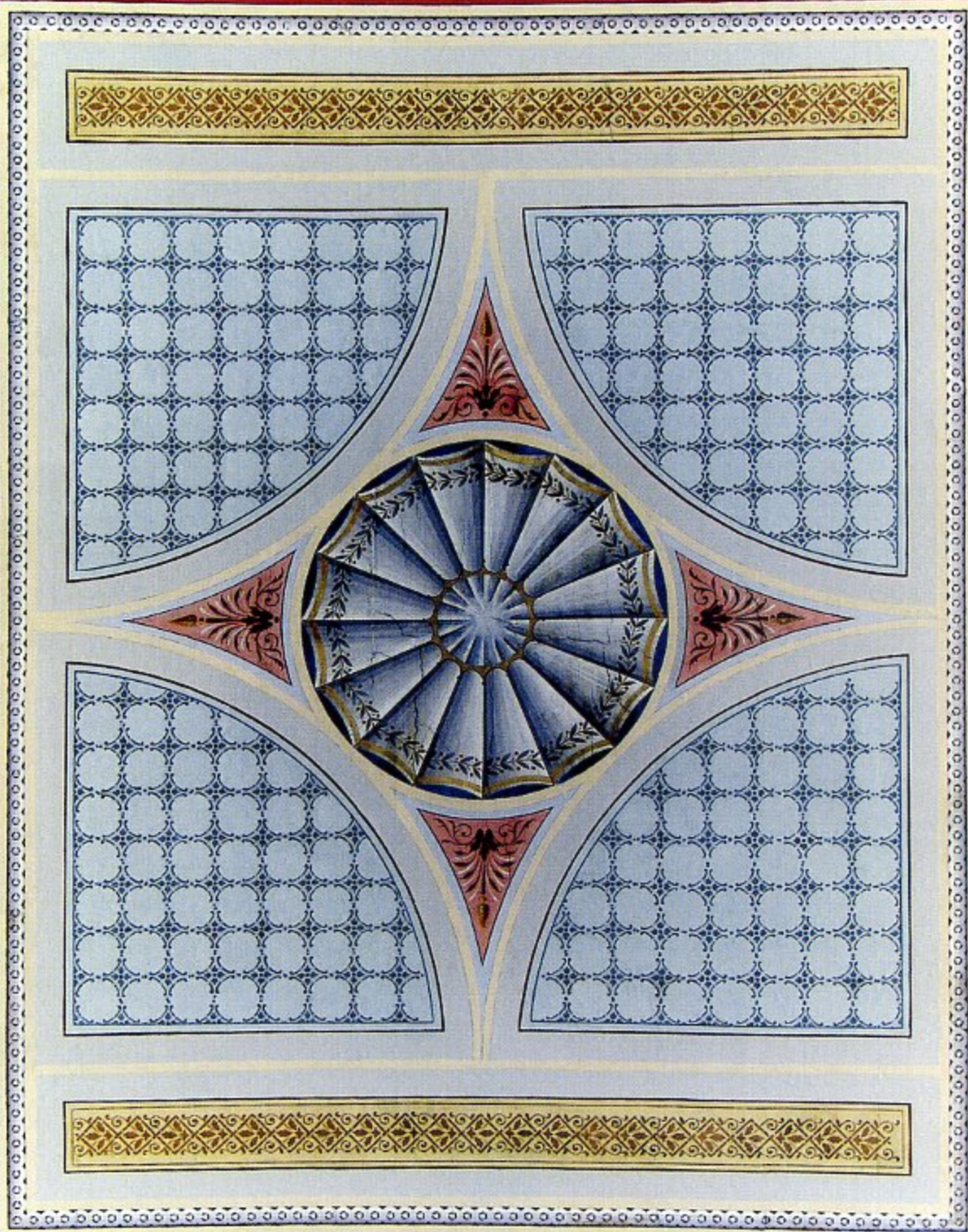


Έτος κατασκευής 1899.

Αρχικός ιδιοκτήτης ήταν ο δικηγόρος Καλλιάρχης. Βρίσκεται στο νέο τμήμα της Καποδιστριακής πόλης. Η κάτοψη του κτιρίου διατηρεί την τυπική συμμετρία και αξονικότητα του νεοκλασικισμού. Έχουν στεγαστεί κατά καιρούς, νοσοκομείο στην Κατοχή, ένα μεγάλο διάστημα Δημοτικό Ωδείο, ενώ σήμερα προσφέρει τους χώρους του για γραφείο και κατοικία του συγγραφέα. Η όψη τυπικά νεοκλασική, κοσμείται ιδιαίτερα με τα μαρμάρινα φουρούσια και το υπέρθυρο με το ανθέμιο και την κτητορική επιγραφή. Στο εσωτερικό υπάρχουν αξιόλογες οροφογραφίες. Στη δεκαετία του '50 έγινε προσθήκη για νέες λειτουργικές ανάγκες στην ανατολική όψη. Τα τελευταία είκοσι χρόνια γίνονται σωστικές ενέργειες και προσπάθειες αποκατάστασης.

Οροφografίες χώρων ισογείου και ορόφου. (Αριστερή σελίδα)
Οροφografia μετά την αποκατάσταση το 2006. (Δεξιά σελίδα)





Οδός Δαναού - Βορειοδυτική όψη, 1911. (Λήψη φωτο 2006)



Έτος κατασκευής 1911.

Η κάτοψη διατηρεί τα κύρια χαρακτηριστικά της νεοκλασικής περιόδου με τον αξονικό κεντρικό διάδρομο και τη συμμετρική παράθεση των λοιπών χώρων.

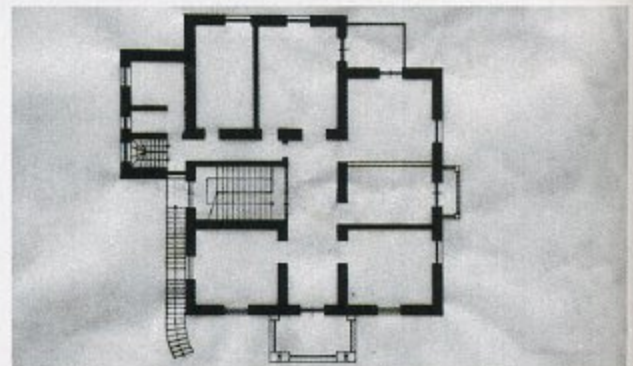
Η εσωτερική ξύλινη σκάλα τοποθετείται κάθετα στον κεντρικό άξονα.

Οι βοηθητικοί χώροι διατάσσονται ελεύθερα.

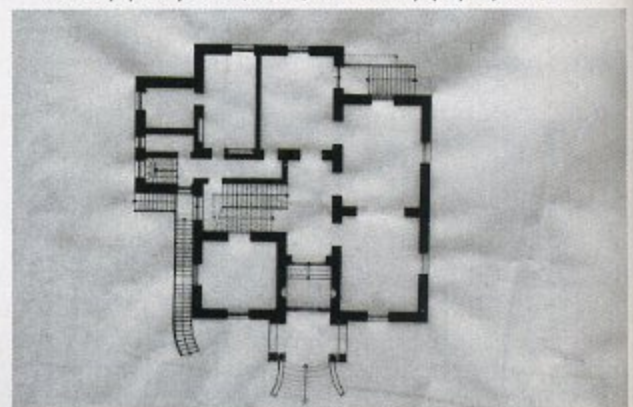
Η όψη διατηρεί τη νεοκλασική διάρθρωση, η έμφαση όμως της εισόδου με το πρόστυλο προσδίδει εκλεκτικιστική διάθεση στο κτίριο.

Οι έξοχες τοιχογραφίες Ιταλών καλλιτεχνών καλύφθηκαν με χρώματα κατά τις επόμενες περιόδους που το κτίριο χρησιμοποιήθηκε ως γενικό νοσοκομείο της πόλης και αργότερα ως γυμνάσιο θηλέων.

Σήμερα το κτίριο έχει αποκατασταθεί από τον Δήμο Άργους και στεγάζεται το Πνευματικό Κέντρο Άργους.



Κάτοψη ισογείου (κάτω) και κάτοψη ορόφου (άνω)









Άποψη δώματος - στέγης (πριν την αποκατάσταση)

Βορειοδυτική όψη, μετά την αποκατάσταση. (Λήψη φωτο 2006)





Εσωτερική τοιχογραφία ισόγειου χώρου



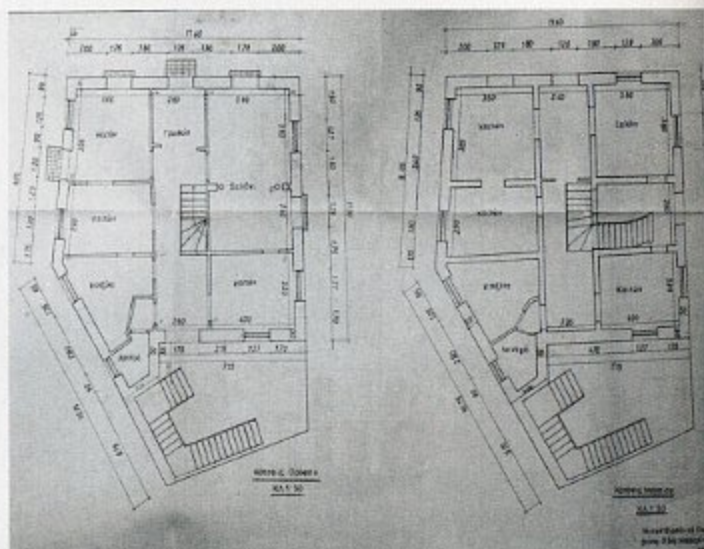
Εξωτερική οροφोगραφία και λεπτομέρεια κιγκλιδώματος ανατολικού εξώστη, πρίν την αποκατάσταση
Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας & Πολιτισμού – 19 Δεκεμβρίου 2014





Συμβολή οδών Μακαρίου και Τημένου, 1929. (Λήψη φωτο 1985)

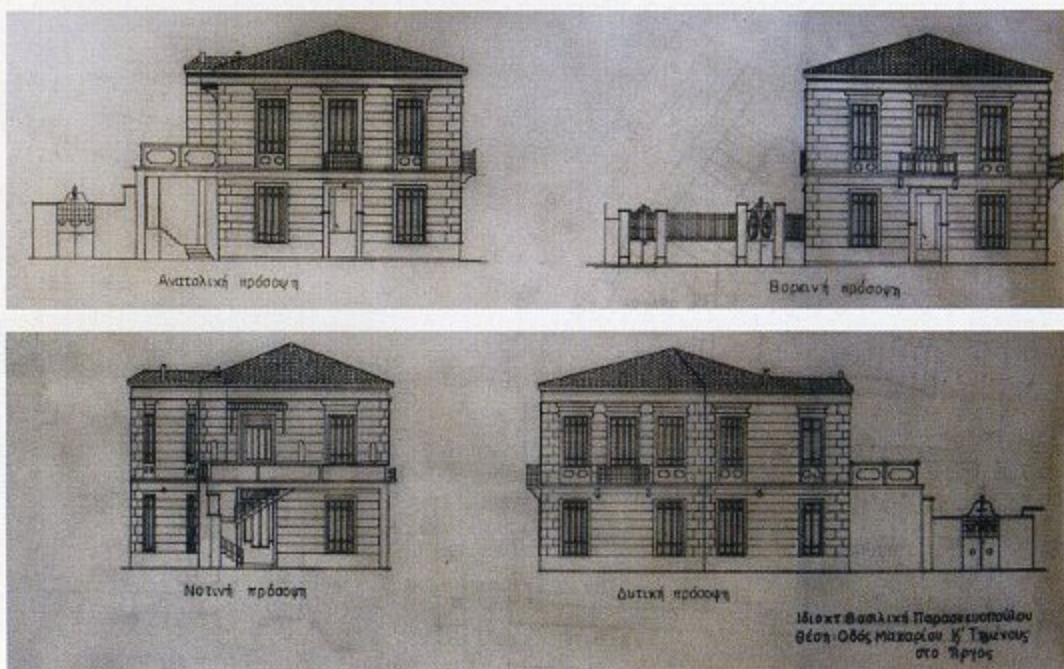
Έτος κατασκευής 1929.
Κτίστηκε από Αθηναίο αρχιτέκτονα, τον Λαμπρόπουλο.
Η αρχιτεκτονική έκφραση της εποχής
παίρνει άλλη διάσταση, ενώ γίνεται επίμονη
προσπάθεια να διατηρηθεί η νεοκλασική συμμετρία και
αξονικότητα με το τυπικό κεντρικό διάδρομο,
και να ενταχθεί στο πολυγωνικό σχήμα του οικοπέδου.
Αποτελεί ύστερο παράδειγμα νεοκλασικής κατοικίας.



Κάτοψη ισόγειου ορόφου



Η σημερινή κατάσταση του κτιρίου



Αποτύπωση όψεων



Βόρεια γενική άποψη συγκροτήματος εμπορικών συνόλων - κατοικιών. (Λήψη φωτό 1985)

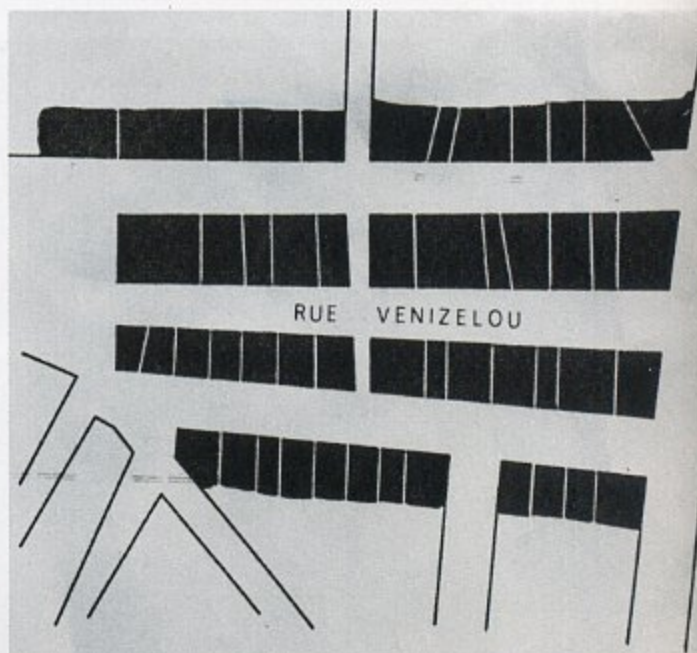
Κτίρια καποδιστριακά και οθωνικά που βρίσκονται στο κέντρο της πόλης δέχτηκαν στη συνέχεια πολλές μετασκευές.

Είναι διαμπερή και δομούνται σε συνεχές οικοδομικό σύστημα.

Ο όροφος χρησιμοποιείται για κατοικία που προορίζεται όμως για εκμίσθωση.

Γίνεται προσπάθεια για εξασφάλιση του μεγαλύτερου δυνατού ωφελίμου χώρου, έτσι περιορίζει έντονα τις διαστάσεις της ξύλινης σκάλας, η οποία οδηγεί σε μικρό προθάλαμο, γύρω από τον οποίο αναπτύσσονται οι υπόλοιποι χώροι.

Παρουσιάζουν συστοιχία αναλογιών. Οι δύο όψεις είναι όμοιες με τα αυτά διακοσμητικά στοιχεία. Η πρόσοψη στην οδό Π. Τσαλδάρη που θεωρείται εμπορική, έχει αλλοιωθεί σημαντικά, ενώ η πίσω όψη στην οδό Ελ. Βενιζέλου όπου βρίσκεται και η είσοδος των ορόφων, διατηρεί μέχρι και σήμερα τον αρχικό της χαρακτήρα.



Σκαρίφημα διάταξης των κτιρίων



Άποψη της οδού Π. Τσαλδάρη, τη δεκαετία του '50



Άποψη της οδού Π. Τσαλδάρη, σήμερα

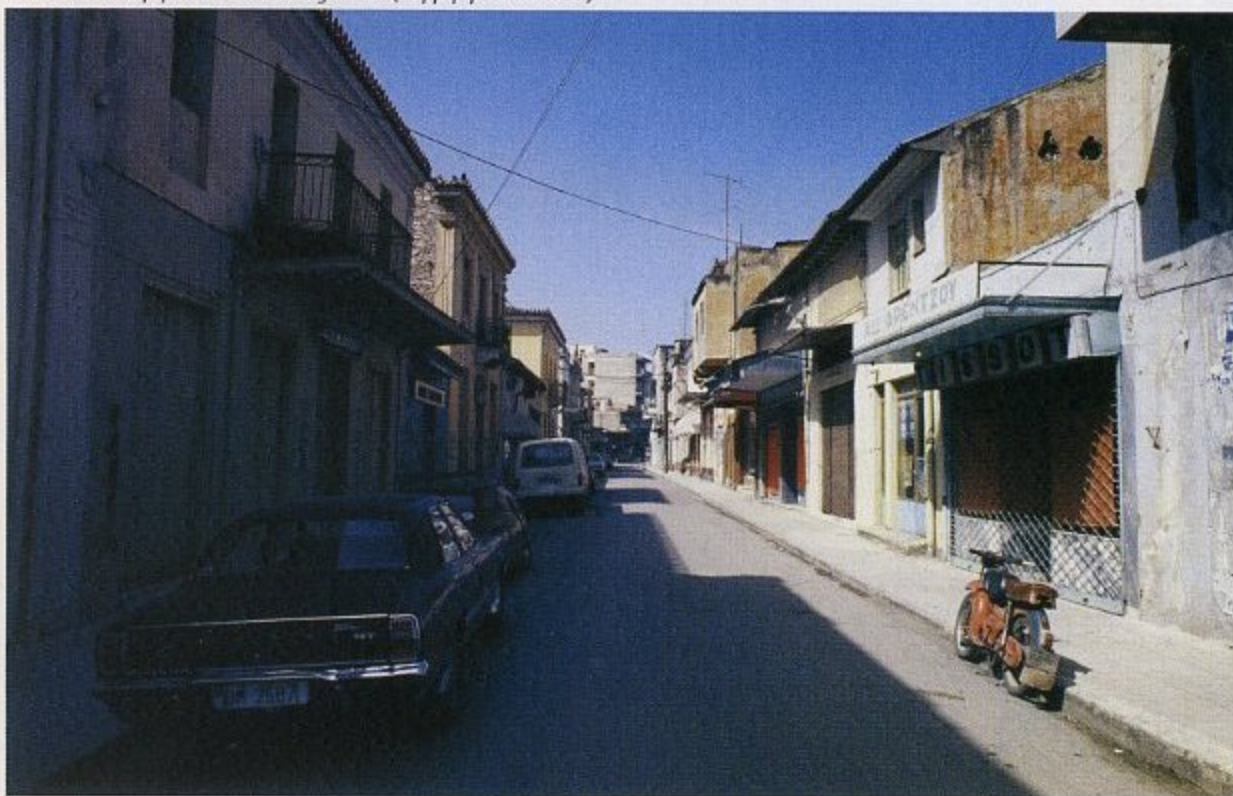


Νότια γενική άποψη συγκροτήματος εμπορικών συνόλων - κατοικιών. (Λήψη φωτό 1985)



Βόρεια άποψη πεζοδρόμου οδού Ελ. Βενιζέλου

Νότια άποψη οδού Ελ. Βενιζέλου. (Λήψη φωτο 1985)

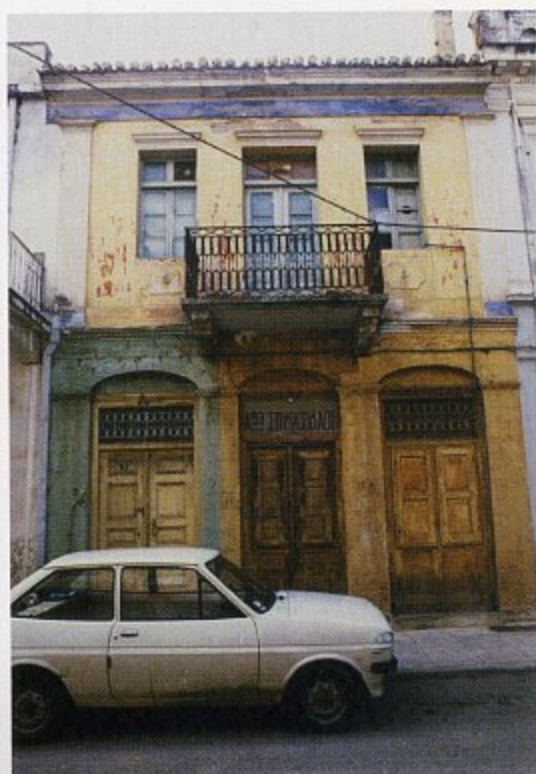


Νότια άποψη πεζοδρόμου οδού Ελ. Βενιζέλου





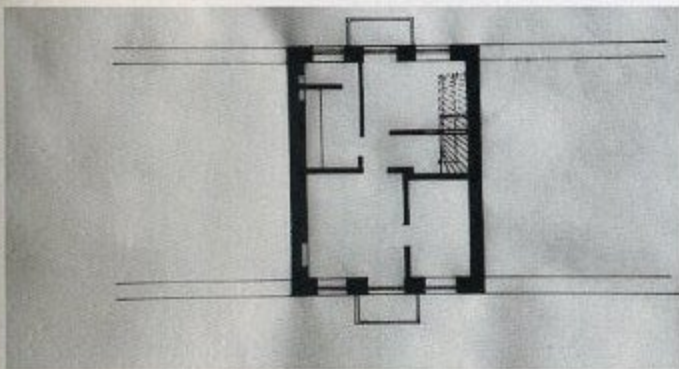
Όψη οδού Π. Τσαλδάρη "Εμπορικός δρόμος" - Οδός Ελ. Βενιζέλου, πίσω όψη. (Λήψη φωτό 1985)



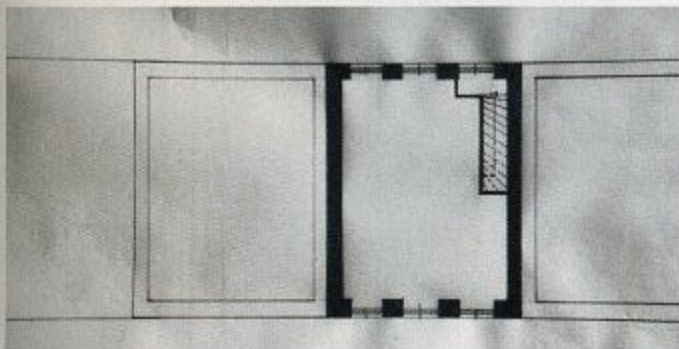
Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας & Πολιτισμού – 19 Δεκεμβρίου 2014



Όψη οδού Π. Τσαλδάρη "Εμπορικός δρόμος" - Οδός Ελ. Βενιζέλου, πίσω όψη. (Λήψη φωτό 1985)



Κάτοψη ισόγειου (κάτω) και κάτοψη ορόφου (άνω)





Βόρεια άποψη οδού Π. Τσαλδάρη "Εμπορικός δρόμος. (Λήψη φωτό 1985)



Βόρεια άποψη πεζοδρόμου Π. Τσαλδάρη "Εμπορικός δρόμος. (Σήμερα)

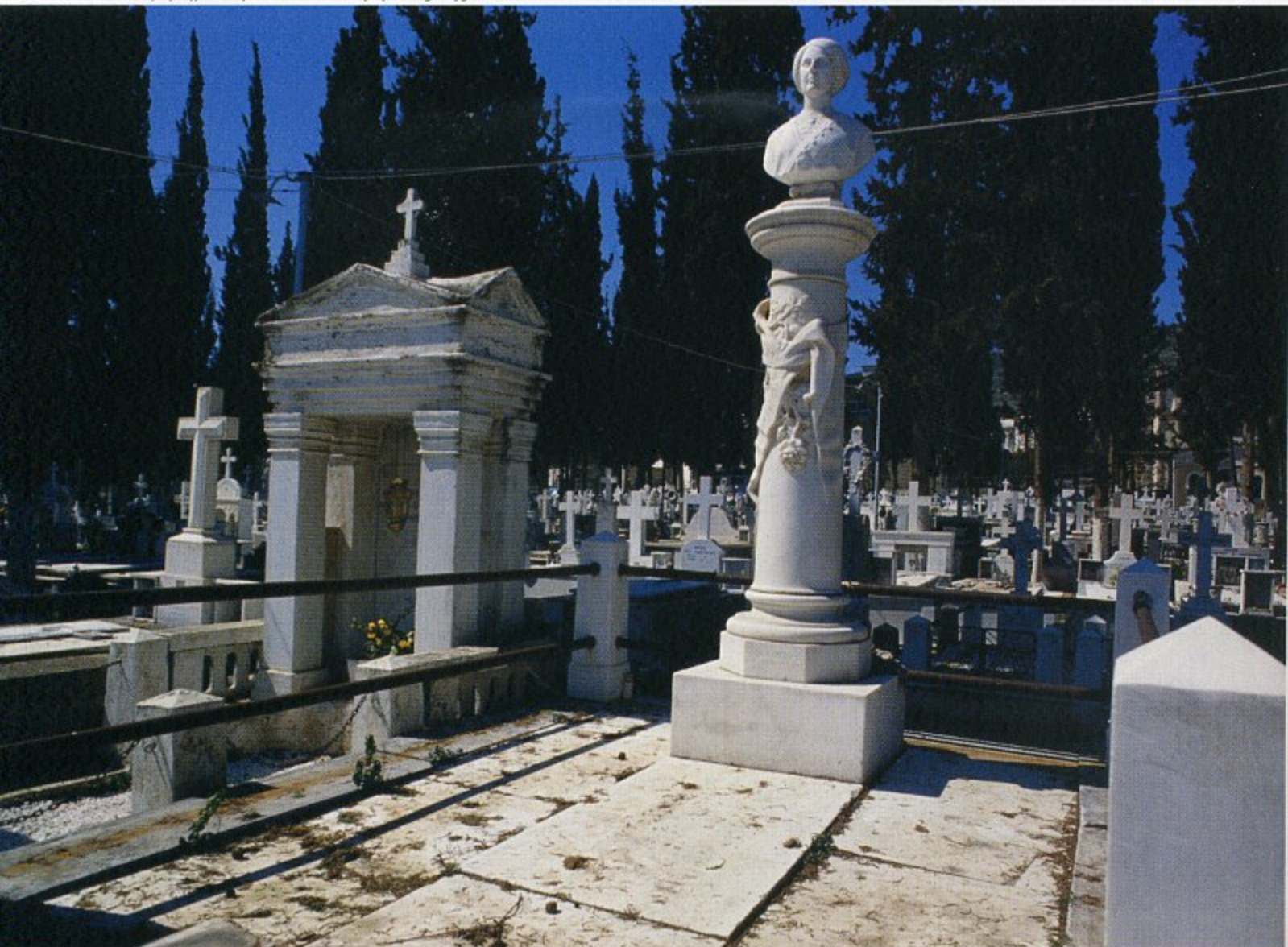


Βόρεια άποψη οδού Π. Τσαλδάρη "Εμπορικός δρόμος". (Λήψη φωτό 2006)

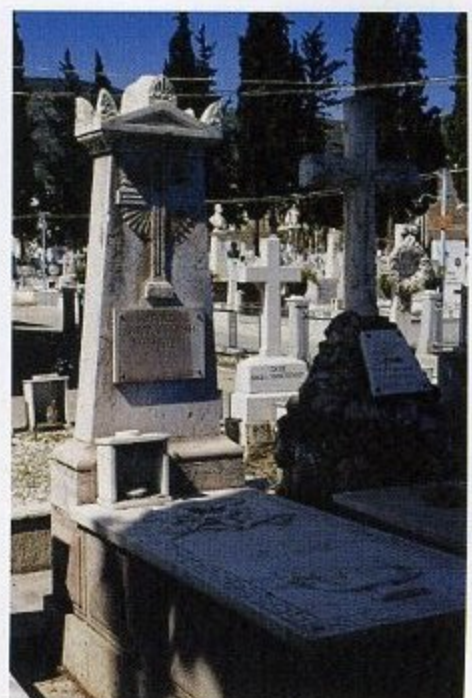
Βορειοδυτική άποψη οδού Π. Τσαλδάρη "Εμπορικός δρόμος". (Λήψη φωτό 2006)



Κοιμητήριο Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου



Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας & Πολιτισμού – 19 Δεκεμβρίου 2014





Οδός Θεάτρου, Κρήνη "Καρμόγιαννη". (Λήψη φωτό 1985)



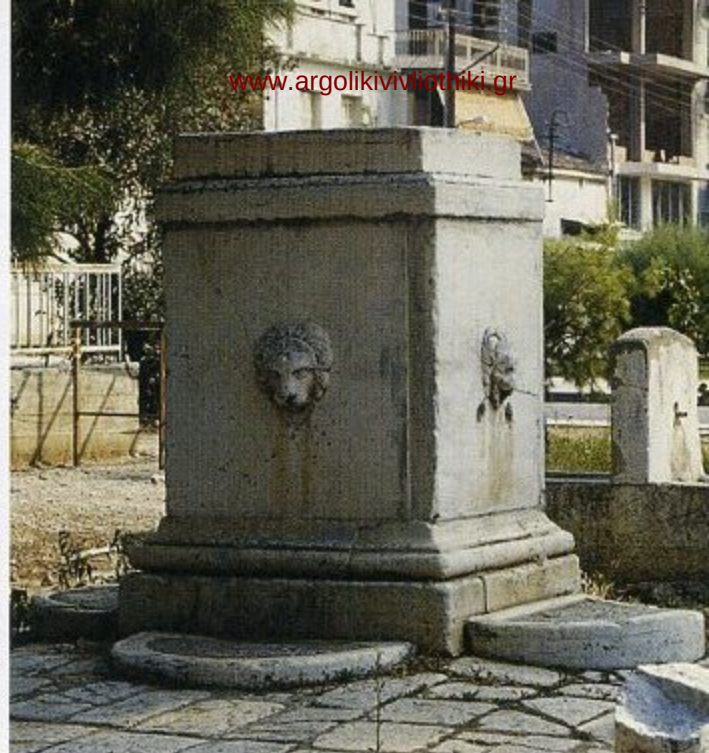
Ευρώπη, Κρήνη (Λήψη φωτό 1985)



Κρήνη οδού Παρριόλα και Θεοφανοπούλου. (Λήψη φωτό 1985)



Κρήνη Πλατείας Δικαστηρίων. (Σήμερα)



Λεπτομέρεια Κρήνης Πλατείας Δικαστηρίων. (Σήμερα)



Κρήνη Οδού Γούναρη και Πολυγένους. (Λήψη φωτό 1985)



Κρήνη Οδού Γούναρη και Πολυγένους Στεγασμένη!!! (Σήμερα)



Κρήνη οδού Περρούκα και Θεοφανοπούλου. (Λήψη φωτό 1985)



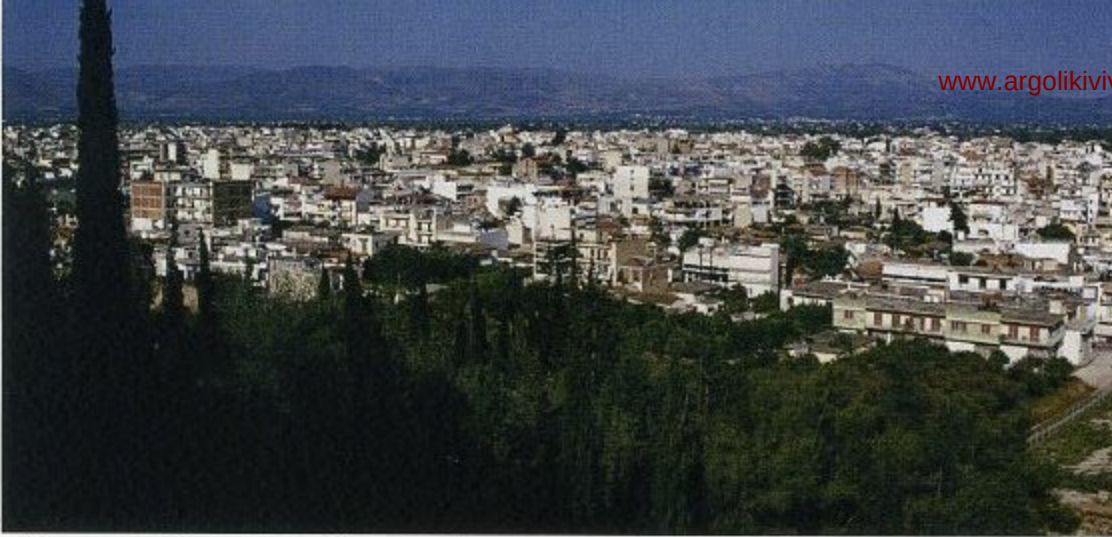
Κρήνη οδού Περρούκα και Θεοφανοπούλου. (Φωτό 2002)



Τέλος!!! (Λήψη φωτό 2006)

Συμπεράσματα





Άποψη της πόλης από τον χώρο του θεάτρου

Το Άργος ακολούθησε τη γενική εξέλιξη της αρχιτεκτονικής που οδήγησε στη δημιουργία των πόλεων του 19ου αιώνα. Η πόλη όμως διατήρησε ουσιαστικά τον αγροτικό χαρακτήρα της. Ο αγροτικός τύπος (Modulus) κατοικίας επιμένει ακόμη και στα σπίτια της πόλης.

Αυτός ο αστικός κήνος, που έκανε την πόλη να μοιάζει με «πόλη – κήπο», ζημιώθηκε πολύ μέσα σε 25 χρόνια, από το 1955 και μετά με απρόβλεπτες καταστροφικές συνέπειες.

Τα σύγχρονα κτίρια βρήκαν θέση μέσα στους κήπους και τις αυλές καταστρέφοντας έτσι τον παραδοσιακό αστικό κήνο.

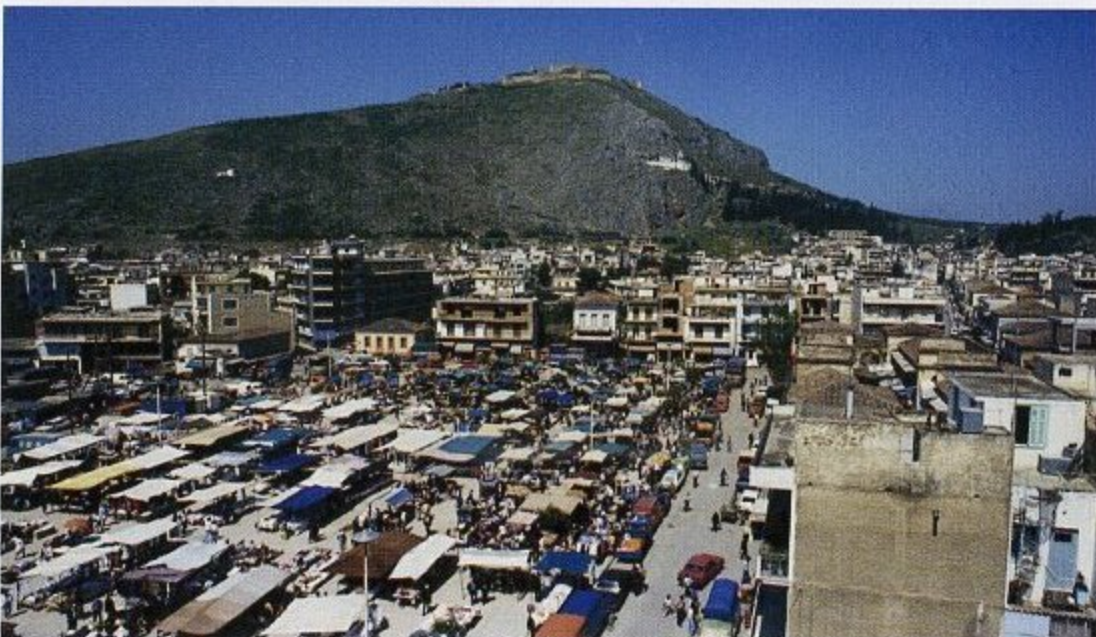


Χάρτης ζωνών προστασίας, 1980. "Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή"



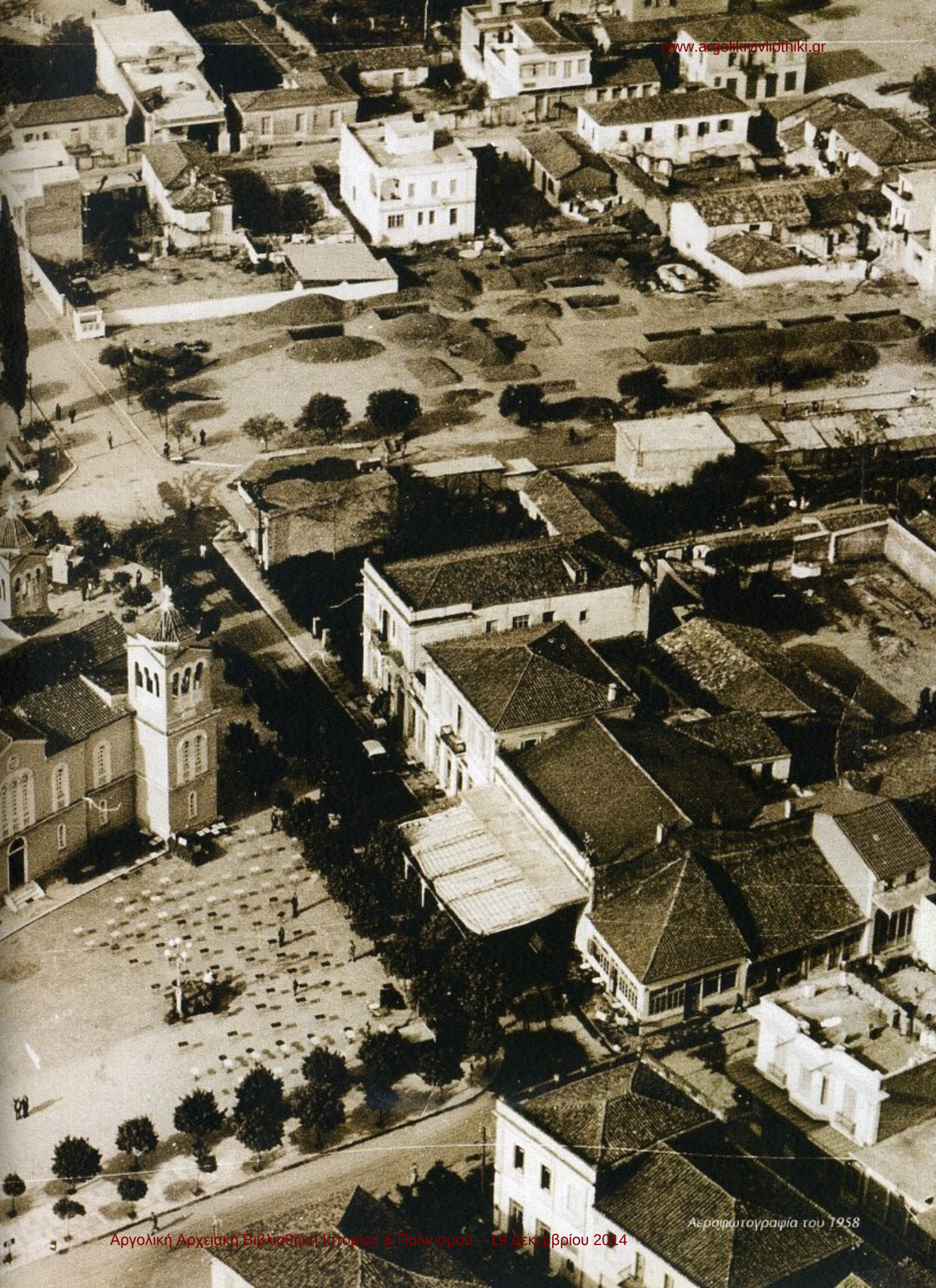


Άποψη πλατείας Αγ. Πέτρου - Οδός Βασ. Κωνσταντίνου τη δεκαετία του '50



Άποψη λαϊκής αγοράς. (Λήψη φωτό 1985)







επίλογος

Η απόπειρα αυτής της προσέγγισης και η κάποια παρουσία των παραδοσιακών κατοικιών της πόλης του Άργους, υπήρξε αποτέλεσμα ερεθισμάτων από προηγούμενες μελέτες όπως του συμπολίτη Β. Δωροβίνη και της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής.

Σημαντική διαπίστωση υπήρξε η έντονη πολιτικοποίηση των πολιτιστικών θεμάτων της πόλης.

Ο φανατισμός των πολιτών και η αρνητική αντίδρασή τους στις σχετικές μελέτες και προτάσεις διατήρησης των παραδοσιακών κτιρίων είχαν ως συνέπεια η προσπέλαση των κατοικιών να γίνεται δύσκολη και οι περισσότερες αποτυπώσεις προέρχονται από εγκαταλελειμμένα σπίτια. Ενώ οι φωτογραφίες ελήφθησαν Κυριακές μεσημέρια που η πόλη αναπαύεται!

Πριν από 20 χρόνια η πολιτεία, στα πλαίσια της πολεοδομικής ανασυγκρότησης, προσπάθησε να μελετήσει και επιλύσει τα πολεοδομικά προβλήματα του Άργους, για λόγους όμως πολιτικής σκοπιμότητας και επιλογής άλλων προτεραιοτήτων αναβάλλει την αποφασιστική προώθηση του θέματος των παραδοσιακών κτιρίων, ενώ θα μπορούσε να έχει λάβει υπόψη τις ζώνες προστασίας και να επεξεργαστεί τις σημαντικές προτάσεις για την προστασία και ενσωμάτωση της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως παραδείγματος χάρη προτείνεται στη γαλλική μελέτη του 1980 ή τις νεότερες πολεοδομικές μελέτες που συνεχίζουν να εκπονούνται με σκοπό την ανάδειξη μιας καλύτερης ποιότητας ζωής στην πόλη του Άργους.

Σήμερα η πόλη συνεχίζει να αλλάζει μορφή αγνοώντας συνειδητά ή ασυνείδητα κάθε στοιχείο που θα την έκανε να διατηρήσει το χαρακτήρα της, τη μνήμη και τη συνέχεια που είναι αναγκαίο και ωφέλιμο για κάθε γενιά να γνωρίζει την πορεία της μέσα στο χώρο και το χρόνο!

βιβλιογραφία

1. ΒΑΣ. ΔΩΡΟΒΙΝΗ (1982) Άργος, η Βεργίνα της καποδιστριακής εποχής, (άρθρ.) Αρχαιολογία, τεύχος 2, σελ. 6–79.
2. ΒΑΣ. ΔΩΡΟΒΙΝΗ (1979) Παραδοσιακή αρχιτεκτονική στο Άργος (άρθρ.) Αρχαιολογικά ανάλεκτα εξ Αθηνών τόμος XII, τεύχος 2, σελ. 163–206.
3. OLIVIER PICARD (1982) Αρχαιολογία και πολεοδομία Άργους, (άρθρ.) Αρχαιολογία, τεύχος 2, 1982 σελ. 74.
4. PIERRE AUBERT (1982) Αρχαιολογικές ανασκαφές, (άρθρ.) Αρχαιολογία, τεύχος 2, 1982, σελ. 75.
5. GILLES TOUCHAIS (1982) Συγκεκριμένα μέτρα και προτάσεις για τη διάσωση του Άργους, (άρθρ.) Αρχαιολογία, τεύχος 2, 1982, σελ. 88.
6. ΙΩΑΝΝΗ ΕΡΝ. ΖΕΓΚΙΝΗ (1968) Το Άργος διαμέσου των Αιώνων.
7. ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ (2003) Αργειακή Γη, Π.Κ.ΔΑ.

Η Αρχιτεκτονική της Κατοικίας στο Άργος το 19^ο αιώνα



Έκδοση Πνευματικού Κέντρου Δήμου Άργους

2006



Αργολική Αρχαιακή Βιβλιοθήκη
Ιστορίας & Πολιτισμού

www.argolikivivliothiki.gr

Αργολική Αρχαιακή Βιβλιοθήκη Ιστορίας & Πολιτισμού - 19 Δεκεμβρίου 2014

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΟΝ 9-11 21200 ΑΡΓΟΣ
ΤΗΛ: 27510 61315, FAX: 27510 61315
E-mail: alpha@otenet.gr